ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ས་བཅད་
དང་དོགས་གནས།

མཛད་པ་པོ། སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
ས་བཅད་དང་དོགས་གནས།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དཔལ་བློ་ཞེས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཨང་།

SJRB-0323

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་བདུན་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

༢༠༢༣ ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་ཚང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འཕྲིན་དྲ་ཚང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆག

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། vi

ཞུ་སྐྲིག་པའི་གསལ་བཤད། viii

རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི་ས་བཅད། ༡

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ས་བཅད། ༡༤

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོགས་སློང་འགའ་ཞིག ༣༥

མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ༣༥

བསྡུས་དོན་སྐབས་སུ། ༣༨

དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་སྐབས་སུ། ༣༠

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ༣༠

ཕྱོགས་སྔའི་སྐབས་སུ། ༣༡

འབྲས་རྟགས་སྐབས་སུ། ༣༣

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ། ༣༤

སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ། ༣༩

རྟགས་གཞན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། ༣༥

ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ། ༤༠

བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ། ༤༡

ལུང་འགལ་གྱི་སྐབས་སུ། ༤༦

བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་གསུངས་སྐབས་སུ། ༤༥

ཚད་མ་ཕྱུགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། ༤༨
གཞན་སེལ་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ༥༡
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ༥༤
སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ། ༥༥
ལོག་ལྟོག་དང་སྤྱི་གསར་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ། ༥༦
ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ། ༦༠
བརྗ་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ། ༦༥
རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་སྤོང་བའི་སྐབས། ༦༧
ཤིན་ལྐོག་གི་སྐབས་སུ། ༦༨

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོགས་སློང་འགའ་ཞིག ༧༢

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག ༧༣

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག ༧༧

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག ༧༨
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ༨༧
ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས། ༨༨

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་གཞུང་དོན་འགའ་ཞིག་དྲིས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ། ༡༠༡
ས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་སུ། ༡༠༢
གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། ༡༢༦
བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ༡༣༡
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ། ༡༣༥

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༡༧༠

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས་ནི་མདོ་སྟོད་འདན་མའི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་གློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་ཉེ་བའི་སར་འདན་ཡུལ་ཀ་ཕུ་བསམ་འགྲུབ་གླིང་དུ་ཡབ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་ཡུམ་དགེ་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༨ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས།

ཆུང་དུས་སློབ་ཆུང་འགྲིམས། དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་པར་གངས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་བསོད་ནམས་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནོས་ཤིང་མཚན་ལ་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་དེ་འདོན་ཆོག་སོགས་ཕྱག་ལེན་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་པར་ཁམས་གློང་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་གངས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ཚིགས་ཕྱི་མ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས།

ཁོང་གི་དགེ་རྒན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་མཆོག་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོར་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་རྒྱུའི་སྐུལ་མ་ཡང་ཡང་གནང་བས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་དབུས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་རྒྱུའི་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་འཁྲུངས། ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་རྗེས་བྱས་ཀྱང་སྡོད་གནས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལེགས་པོ་མ་འགྲིག་པས་སླར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། རྫ་སེར་ཤུལ་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེར་གྱི་དབུ་བཙུགས།

དགུང་གྲངས་༢༧པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཤིང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་གཙང་པ་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་སོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མའི་ཞབས་རྟུལ་སྤྱི་བོར་བླངས་ཏེ་བསྡུས་གྲྭ་ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་ལ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་ལོ་སྐྱ་གོས་རྟུལ་གྱིས་སློབ་གཉེར་རྡོ་རུས་ཐུག་པ་གནང་།

༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ལན་མང་གསན། ལན་ཅིག་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཟ་སེར་ཤུལ་དགོན་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་དགེ་རྒན་མཛད་ནས་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ལ་ཧྲིང་སྐུལ་ཆེན་པོ་མཛད། སླར་ཡང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་སློབ་གཉེར་མཇུག་སྐྱོང་མཛད། དགེ་ལུགས་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཆེན་མོར་ཨང་རིམ་དང་པོ་༡་སྟག་ཐོབ་ཅིང་སྔགས་རམས་ཨང་དང་པོའི་མཚན་གནས་ཀྱང་ཐོབ། རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྨྲ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ།

སླར་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སེར་ཤུལ་དགོན་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་དུ་དགེ་རྒན་ཆེན་མོའི་ཕྱག་ལས་གནང་། སློབ་གླིང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཚགས་ཚུད་མཛད་དང་། སློབ་གཉེར་བ་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་ཁྲིད་གནང་སྟེ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་རླང་ནས་གསོ་བར་མཛད། ཁོང་རང་གིས་གཞུང་ཆེན་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བ་སྒྲ་འཇུག་ཉར་ཚགས་བྱས་པ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཡོད་པ་ཕྱི་རབས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་འཇོག་པར་མཛད།

མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་ཆ་གང་མང་ཞིག་ཏུ་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་དང་བགྲོ་གླེང་སོགས་མང་པོར་ཕེབས། སྤྱི་ཚོགས་བསླབ་བྱ་སོགས་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོན་ཤུགས་ལ་འཛེམས་ཟོན་སྤྱུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐུགས་སྟོབས་ཆེན་པོས་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དབང་གླེང་། གནད་ལ་ཁེལ་ཞིང་རུས་ལ་ཟུག་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་སྣ་ན་མེད་པ་གནང་། མདོ་ཁམས་འཛམ་དཀྱིལ་ཆོས་དང་གངས་ལྗོངས་མཁས་པའི་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་འགན་བཞེས་པ་སོགས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྨན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པར་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ལོར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གྲངས་ལ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཏད།

༢༠༢༣ཟླ་༠༩ཚེས་༢༣ལ་རྗོམ་སྒྲིག་པས་བཀུས་བསྒྲིགས་བྱས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྔོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་མེད་བརླག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ནོར་དང་དངུལ་ལྷ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྟོ་སྐྱ་གོལ་རྡུལ་གྱིས་མི་ཚེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དཔྱད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དཔྱད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་ནས་ན་ “གོང་ས་“སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་བཞིན། གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཚིགས་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཀའ་རྩོམ་གླེགས་བམ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཚན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟུན་ནས། གློག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་

བདེ་བ། གཞུང་ཚིག་འཚོལ་སླ་བ། འཁྱེར་བདེ་བ་སོགས་སྟབས་བདེའི་དབང་གིས་གློག་པ་པོ་རྣམས་འཕྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འདྲེན་པའི་ལས་ཀ་རླབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་སྲོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་པར་ཤིང་རྐོ་སྐབས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཚད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྐོ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བརྩི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཚད་ལྡན་འཚོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བརྩོན་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་ཕྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ནོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཡིག་འཕྲིན་དྲ་བྱང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་འཕྲུལ་མར་བསྒྱུར་བཅོས་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༢ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༦ ལ།

རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི་ས་བཅད།

རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བཤད་པ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གསུམ། དགོས་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་རང་གི་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་རང་གི་ངེས་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ། ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་ལྡན་པོའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་

གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ། ཚིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་འདིའི་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མིང་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་

ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པར་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལྟོས་པའི་དོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལུགས་གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཁྲུལ་བ་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་ལ་ལུང་འགལ་དྲུག རིགས་སྒོའི་ངག་ཉམས་པར་ཐལ་བ། ལྷག་ལྡན་འཁྲུལ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པར་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པ་ཐལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་པ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་བལྟོས་པར་གྲུབ། མི་བལྟོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་སྐྱོན་ས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པར་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་སྐྱོན་ས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་

དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དཔྱད་པ་
དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འཕྲོས་
པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་
བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་
པའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་བློའི་
འཛིན་སྟངས་དང་། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་།
དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་
རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་།
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
ཆོས་ཅན་མཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་
པ་དང་། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་
ཅན་མཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པར་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་རྟོག་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་
བསྟན་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་མདོན་གྱུར་དུ་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་
སྤང་བའོ། གཉིས་པ་དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་

གསུམ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ལོག་ལྡོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བརྡའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལོག་ལྡོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ། སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ། ལན་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཆོས་ཅན་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་སྣང་གི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྔ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྫས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །ལྔ་པ་འཁྲུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འཁྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་རྐྱེན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྨན་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་སྣང་གི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་སྤྱི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྒྲ་དོན་དུ་མི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གསུམ། དེ་མིན་རྣམ་པ་བཅད་པ་མི་ལྟོས་པའི་

གསལ་བ་རྒྱུད་པ་མི་རུང་། སྤྱི་རྒྱུད་པ་མི་རུང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་གསལ་བ་བརྡའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་དེ་མིན་རྣམ་པ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱུད་པ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་རྟོད་སྤོང་ལ་གསུམ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲ་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། སྤྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་དང་། གསལ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་གསལ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྒྲས་བརྗོད་ན་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲའི་རང་ལྡོག་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པར

ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་སེལ་བའི་སྒྲའི་རང་ལྡོག་ལ་ངེས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། བརྡའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་སྒྲས་བརྗོད་ན་སྒྲ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲ་དང་ཚད་མ་སྤྱ་ཕྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་འཐད་པ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་དང་། དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། མི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱིས་གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ལྡན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དགག་པ་དང་། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་མ་ངེས་པ་དང་། སྐྱོན་སྤང་མི་འཐད་པ་

དང་། གཞན་སེལ་སྒྲ་བློའི་རྒྱུར་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་འཇུག་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་བློའི་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པའོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་བའང་ཁེགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་རྒྱུ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །གསུམ་པ་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། རང་ལ་འཇུག་པ་

འཚོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་པ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་བའདང་ཁེགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་སྔ་མས་ཁེགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དོན་པ་འཇུག་པ་འཚོལ་བ་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དགག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་

རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་འཇུག་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པའོ། །དང་པོ་སྒྲ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ཙམ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཚིག་ཙམ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ལུང་དེའི་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིགས་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིགས་བྱེད་

ཚད་མ་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིགས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་དགག་ག་པ་ལ་གསུམ། རིགས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་དགག མ་བྱས་པ་དགག རྟག་པ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་རིགས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག་པ་དང་། རྗེན་ཞིག་ན་བརྗེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་བྱེད་མ་བྱས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་

པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་མི་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མ་མི་གྲུབ་པའོ། །༡༥༡

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ས་བཅད།

ཇེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེ་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མས་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

༈ དང་པོ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་ཚད་མ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། མི་སླུ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྦྱར་བ་དང་། གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གྱུར་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་རྟགས་

སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པ་ལ་གསུམ། མ་ངེས་པའི་དཔེ། དེས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་ལྷག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་མཐོང་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་གཙོ་བའི་དཔེ་དང་། མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བའི་དཔེའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ཆོལ་བའི་ཚུལ། ཀུན་མཁྱེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །

༄ ཉིས་པ་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་ཐུན་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཐུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཐུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བསམ་པ་ཐུན་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་ཐུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་

དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

༈ དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དཔེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་པ་དགག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱོག་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ཡིད་བློའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཡིད་བློའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་

གཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་
པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་
པ་ལ་གཉིས། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་
པའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་
གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་
པའོ། །གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་
དགག་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་
དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་
དང་། མདོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྨྲང་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་
དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གཉིས།
ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་
བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་
པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། མངལ་
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྨྲང་བའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་བྱེད་

པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟུལ་ཕྲན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་དོན་རྫས་ཐ་དད་གྲུབ་པ་དགག དེ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤོང་བ་དང་། དྲུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ།། གཉིས་པ་དྲུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུར་དགོས་པ་

དགག རེ་རེ་རྐྱང་པས་ནུས་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རེ་རེ་རྐྱང་པས་ནུས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོན་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་དབུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དབུགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོན་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཚེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །

༈ གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། མཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་དང་། བརྩེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་མཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་བརྩེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་

པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྐྱེན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

༈ གཉིས་པ་དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །

༈ གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༈ གཉིས་པ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཅྭ་བ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར

བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་བཞི། བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །བཞི་པ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་བཟུང་བའོ། །

༄ གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རླུང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་རླུང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་

ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། । གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། དེའི་དཔེ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པ་ཐལ་བའོ། །

༄ གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བཞི། རྒྱུའི་རྣམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་དང་། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །གསུམ་པ་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས། རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །བཞི་པ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ། སྲེད་པ་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མཚུངས་པ་

སྤྱང་བའོ། །

༄ གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གསུམ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས། འགོག་བདེན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་འགོག་བདེན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གཉིས། དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤྱང་ལ་གསུམ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱང་བའོ། །

༄ བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ། སྤྱངས་པ་སླར་ལྡོག་པའི་རྩོད་སྤྱང་། དྲི་མ་ལྡོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་

སྤང་། ཅུང་ཟད་ལོག་ཀྱང་གཏན་ལོག་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་སྤངས་པ་སླར་ལོག་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལོག་མི་སྲིད། དེ་ལོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལོག་མི་སྲིད་པ་ལ་གཉིས། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་ལྟ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །

༈ གཉིས་པ་བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ། བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དང་པོ་

བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུམ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། དྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

༈ གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད། གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྟག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་མི་སྲིད། སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་རྟག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའོ། །གསུམ་པ་དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །

༈ གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་ཤེས་པ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུམ། དབང་ཕྱུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚིག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག གནོད་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་ དེའི་ལན་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྣང་བའོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྣང་བ་ལ་གསུམ། དབང་བསྐུར་གྱིས་ཡིད་བློའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལས་ལུས་འཇིག་པའི་ཐབས་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། རྟོད་པ་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་རྟོད་པ་སྣང་བ་

ལ་གསུམ། ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འདྲིས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་སྒྲིབ་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །

ཅེས་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ས་བཅད་ཕྱོགས་སྒྲིག་འདི་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་བློར་ངེས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲིགས་པའོ། །

༢༠༠༥ ལོའི་ཟླ་༡ ཚེས་༡༠ ཉིན་ལ།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོགས་སློང་འགའ་ཞིག

མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༥ ལས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ལ། ༡ དགོངས་འབྲེལ་ངག་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ༢ སྤྱིར་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་སོ་སོའི་ཚད་དང་། ༣ མདོ་རྩའི་དགོས་འབྲེལ་ངག་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་ཡིན་ན་མཚོ་ཊཱིཀ་ལས། བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྨུ་བཞི་བཤད་པ་དང་འགལ་མིན་དང་། ༤ ཡང་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ལུད་པ་བཟློས་པས་ཞེས་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ལུད་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཚིག་གཅིག་གིས་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་

བསྡོམས་ན་ཆོས་གཉིས་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱུར་ཐལ་བ་གཏོང་བ་སོགས་དང་འགལ་མིན་དང་། གོས་དཀར་པོར་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཚོན་ལ་བསྡོམས་པར་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་མིན་སོགས་དང་། ༥ མ་ཟད་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དགོས་འབྲེལ་ངག་དེ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་སྔ་རོལ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྡུས་དོན་སྐབས་སུ།

༡ ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྔོན་ནས་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་སྤྱར་ལྟར་དང་། ༢ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་གཉིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་ཡིན་མིན་དང་། ཐབས་སུ་འདུས་མ་འདུས་སོགས་ལ་དོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་སུ་འདུས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་དང་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀྱང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་མེད་དང་། རྫུན་ཚིག་དེ་ཡང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་སྟངས་ཞིག་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔྱད་དོ། །

དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་སྐབས་སུ།

༡ དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་དངོས་བསྟན་སྟན་པོའི་སྐྱོན་གང་བསྟན་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྟོད་ཀྱི་མཚན་གང་བསྟན་དང་། ༢ དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ན་དགོས་འབྲེལ་བཞི་དངོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ཡིན་རྩ་ཚིག་དང་སྦྱར་ནས་དཔྱད་རྒྱུ་དང་། ༣ སྐབས་འདིར་འགལ་རྐྱེན་གཉིས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔྱད།

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ།

༡ རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟག་པ་ལྔ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་དང་། རང་ལུགས་གང་ཡིན་དང་། ༢ ཐར་གསལ་༡༣ ལས། འོན་གཞན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དཀའ་བས་དེ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དང་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྟུལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཐར་གསལ་མཐུན་མིན་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༡༣ ལས། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ངེས་ན། ཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་འི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་དུ་

ཐལ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཕེན་པ་ལ་ལན་དགོས་སོ།། ༤ ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པར་འོག་ཏུ་གསུངས་པས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་མེད་དང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔྱད་དོ།། ༥ ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ལས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟག་པ་བྱས་རྟོགས་ཚུལ་དང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་ཚུལ་དང་དེ་དང་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ཕྱོགས་སྔྲའི་སྐབས་སུ།

རྩོད་སའི་གཞུང་གང་ཡིན་དང་། རྩོད་པ་པོ་སུ་ཡིན་དང་། རྩོད་པ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱུང་བ་དང་། རྩོད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་གང་དུ་ཐོག་མར་བཀོད་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ༧ དེ་ཡང་རྩོད་སའི་གཞུང་ནི། ཀུན་བཏུས་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིའི་རྩོད་སའི་གཞུང་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ཡིན་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་པོ་ནི་སུ་

ཙུ་ཐེང་པོ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་གཉིས་དེའི་དོན་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཐར་གསལ་དུ་བཀོད་པ་གསུངས་པ་བདེའམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དགོས། ༢ སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཐར་གསལ་༧༥ ལས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཞེས་པའི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་བདེ་ཡང་དེས་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་མི་འབྱུང་བས་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས་པ་དང་། ༣ རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ཉེ་བར་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཉེ་བའམ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་དང་ཉེ་བའི་དོན་སོ་སོ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དང་མུ་བཞི་སོགས་ལ་དཔྱད་དོ།། ༤ གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་གཏོང་བའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ལ་རྩོད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཚུལ་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ༥ མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སློས་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགོས་སོ།།

འབྲས་རྟགས་སྐབས་སུ།

༡ རང་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་དྲུ་ཡོད་དང་། ཐར་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟགས་པ་གཉིས་བྱས་ནས་ལན་བཏབ་པ་དང་། བརྟགས་པ་ལྔ་པ་དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་འདུག འོན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའམ་ལན་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་བརྟག་པའི་གནས་སོ།། ༢ རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ལན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྩོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ལན་ཡིན་པར་གསལ་བོ་ཡོད་དོ། །ལའི་དྲུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་ན་ཉེས་པ་གསུམ་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་ཡིན། ༣ གཞན་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་མི་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་དྲོར་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱི་དྲོར་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རྟག་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་ཞེས་བྱས་ན་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་བར་དོགས། ༤ གཞན་ཡང་ཐར་གསལ་༡༤ ལས། དེས་ན་ཕ་གི་ན་དྲུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྙམ་ཡང་རྟགས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་མེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེ་མ་ཡིན་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་དགོས་པས་དེ་ལྟ་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་ངེས་པར་

དགོས་སོ།། ༥ རྟའི་མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བུམ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཛིམ་པ་ཡོད་མེད་དང་། འཛིམ་པ་མེད་པར་བུམ་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཡང་དཔྱད་དགོས། ༦ རིགས་ཐིག་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་རྒོལ་བའི་དཔག་འདོད་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་བ་གཙོ་བོར་ཞུགས་ན། མེ་ཡོད་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མེ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་ལ། མེ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ན་འབྲས་རྟགས་ཡིན་གྱི་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་བ་སྦྱོར་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། གོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་གསུམ་ལས་གང་ཡིན་དང་། དགག་རྟགས་མིན་ན། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་བཀོད་ཚེ་དགག་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་དོ།།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༧ ལས། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྨྲུད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་རིགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་སྟངས་བཤད་དཀའ་ལ། དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས

དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་རིགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། འོག་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། ཞེས་པ་དང་འགལ་མིན་དཔྱད་དོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ལས་གཞན་དུ་འགྲེལ་མེད་པར་གསལ་བོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མདུན་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སམ་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། གཞན་སེལ་སྐབས་སུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གི་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། གོང་གི་རྟགས་དེ་འགོད་པ་པོ་དང་དགོད་ས་དང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་གསུམ་ཡོད་དམ་གཉིས་ཙམ་ཡིན། གསུམ་ཡོད་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་གང་ཟག་ཟུར་བ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀྱི་རང་རིག་གིས་ཇི་ལྟར་གཞལ། གང་ཟག་གཉིས་ལས་མེད་ན་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པ་སྔ་རྒོལ་རང་གིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་

གང་དངོས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྦྱོར་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེ་ཕྱིར་རྫོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱིར་རྫོལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེ་སྦྱོར་རྫོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་ལན་དགོས་པ་དང་། གང་ཟག་གཉིས་ལས་མེད་ན་བསྙལ་དོན་སོང་བའི་གང་ཟག་སུ་ཡིན་ངོས་འཛིན་མེད་པའི་གང་ཟག་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་གང་ཟག་གསུམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མེད་དོ། །འདི་ལ་དཔྱད་དགོས་པ་དང་རྣམ་ངེས་ལས་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་པས་རྟོགས་ཚུལ་ཇི་ཡིན་དང་། དེ་དང་འདི་འདྲ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ མེད་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ཐར་གསལ་ལས། གོང་དུ་ཤ་ཟ་ཉིད་སྣང་བ་པོའི་འདོད་པའི་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ཉིད་སྣང་བ་པོའི་འདོད་པའི་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་མིན་དང་། མེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་དང་མེ་ཡོད་པ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་འགལ་བར་འདོད་དགོས་པ་དང་མཚུངས་མིན་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས། གང་ཟག་དེས་རྒྱུད་ལ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ན་དེས་དེ་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པར

ཐལ། འདོད་ན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་རིགས་མི་རིགས་དང་། མདུན་གྱི་དམ་བཅའ་བས་ཐར་པ་ཡོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་རིགས་མི་རིགས་བཅས་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རང་གི་དམ་བཅའ་བར་རིགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །ཞེས་དོགས་པས་དཔྱད་དགོས།

སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ།

༡ འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འགལ་དམིགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བཅས་བཞི་དངོས་བསྟན་དང་། ཤུགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས་བཅས་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་འགལ་དམིགས་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དཔེར་ན་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དགོས་མིན་དང་། འགལ་དམིགས་རྣམས་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་མིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་དང་། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་བརྗེས་ན་ཆོས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་མིན་དང་། མིན་ན་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཐལ་བ་ལ་ལན་གསལ་དགོས་པ་དང་། ཐར་གསལ་འོག་ཏུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་མིན་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས། ༢ རིགས་ཐིག་ལས་བུམ་པའི་དག་པའི་གཞིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། ཞེས་བཀོད་ན་མི་

འཐད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་སྒྲིར་དག་པའི་དོན་དང་། མེད་པའི་དོན་ཡོགས་སུ་བཤད་དགོས་པས་ཇི་ཡིན་དང་། ༣ རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དང་། དངོས་སུ་གསུངས་མ་གསུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས། ༤ འདིར་སྣང་རུང་གི་རྟགས་བརྒྱད་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་པ་དང་བསྟན་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་ངེས་སུ་བཅུ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་རང་ལུགས་མི་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མེའི་དངོས་རྒྱུས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དོ།། ༥ སྤྱིར་སྣང་རུང་དང་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་ཚད་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གང་རུང་བརྟེ་དགོས་པས་ཇི་ཚུལ་ཇི་ཡིན་དང་། སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཇི་ཡོད་དང་། བཀོད་པའི་དགོས་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་དོ།།

རྟགས་གཞན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༨ ལས། ༡ མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་པའི་བརྟགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རྣམས་ངོས་འཛིན་དང་། ༢ ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྫོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྐྱེ་རུང་གི་ཚད་དགོས་ཤིང་། འོག་ཏུ་ནས་དེ་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་

སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ནས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་
གི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ན། ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་བཀོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ལས། འོག་ཏུ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་
གང་ཡིན་པ། །ལྷག་མ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་
༣༡ ལས། ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་
འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་སྨྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
རྟགས་བཀོད་པ་ལ། འོ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ན། ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་
པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཤ་ཟ་མེད་པ་དང་གཞི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
འཕངས་ན་ཁྱབ་པ་ཏ་ཙང་འཁྲིག་ཀྱང་ལན་གང་ཡིན་བརྟགས། ༤ བུ་རོ་ད་ལྟ་བ་ལས་
བུ་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་རྟགས་
ལས་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་གསུངས་འདུག་ལ། དེ་ལྟ་ན། རོ་ད་ལྟ་བ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ནས་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་
དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱིས་དེ་དངོས་དང་ལྷག་ལྡན་གང་ཡང་མིན་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་
འདུག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་
ཏུ་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་འདུག་པས་མ་ངེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པར་དགོས་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་ཞིང་། རྗེས་ཁྱབ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བཞག་ན།
རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ཞེས་པ་དངོས་ཁྱབ་ལ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལམ་དཔྱད་དོ།། ༥
རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྐྱེ་ཏ་ཙང་དཀའ་ཞིང་། རྗེས་

ཐ་དད་ན་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་མེད་ཅིང་། རྫས་གཅིག་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་བློ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཞིང་རྫས་གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཚུལ་གོ་དཀའ་བས་དཔྱད་དགོས་སོ།།

ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ།

༡ ཐར་གསལ་༣༣ ལས། ནུས་ཀྱིས་རང་འབྲས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་། ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ། མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་བསྐྱེད་ངེས་དཔོག་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་གསུངས་པ་དོན་མེད་ལ། མ་ཁྱབ་ན། གང་བཞག་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་བརྗེད་དམ། ༢ རྒྱུ་མ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །ལྷག་མ་དང་ལྡན་ཞེས་པའི་ལྷག་ལྡན་ངོས་འཛིན་དགོས་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་རྟགས་ལུས་རྒྱས་དབང་པོ་དངས་བློ་གསལ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དེའི་རྟགས་དེ་ལྷག་ལྡན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དཔེའི་སྐོར་ནས་གསུངས་པ་ལ་ཚུ་ལུད་དང་བྲལ་བའི་ནས་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེ་རུང་དུ་དཔོག་པ་མི་འཐད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྲིས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ངག་སྨྲ་བ་རྟགས་ཀྱིས་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་རྟགས་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟངས་གང་ཡིན་དང་། ཆགས་བཅས་ངེས་ནས་ཆགས་བྲལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་

དཔྱད་དོ།། ༣ མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལྷག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་དགོས་ན། གོང་དུ་བཤད་རོད་ལྡ་བའི་རྟགས་ལས་གཟུགས་ད་ལྡ་བར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་རྟོགས་ནས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཚེའི་དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས། དངོས་དང་ལྷག་ལྡན་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཡང་མིན་ན་འཛོག་ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་སྟེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔྱད་དོ། །

བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ།

༡ ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་དང་། ངེས་བརྗོད་མཛད་ཚུལ་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སེལ་ནུས་མི་ནུས་དང་། ནུས་ན་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་ཇེས་ཁྱབ་བརྗོད་པ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་

པར་དངོས་སུ་བརྗོད་དམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་ཞེས་སྨྲ་བ་ངག་དང་སྦྱར་ནས་དཔྱད་ཅིང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་ལ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ནས་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྟགས་གསལ་ཏ་ཅང་མང་བར་སེམས། ༢ ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་གཞི་དང་། རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པས་དེས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ན་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་དང་། བློ་གཅིག་གིས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྟོགས་ནས་ཤུགས་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དེ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ཡོད་མེད་དང་། ལྷོ་ཁ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཛུལ་བ་དང་བྱང་ཁ་ན་འབྲོང་ཡོད་པར་འཛུལ་བ་གཉིས་ཀ་བློ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་གཏོང་ན་ལན་གང་ཡིན་དང་། རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་གསལ་པོ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་འདུག་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་ཟུར་བ་གང་འདྲ་ཞིག་རྗེས་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་བཞག་པ་དང་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས། ༣ ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གཡག་མགོའི་རྟགས་གསལ་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རྟག་དངོས་གཉིས་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་

རྟག་དངོས་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་བདག་མེད་ཡོད་མེད་སོགས་ལས་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྣང་ཞིང་། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ལ་སྤྱར་ལྟར་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་དོ།། ༤ ཐར་གསལ་༣༩ ལས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་པའི་ཐ་དད་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པས་རང་རིག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་རང་རིག་ཐ་དད་བཞག་འདུག་པ་དང་། བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གཅིག་བཞག་ཐབས་མེད་པས་རང་རིག་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཐད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རང་རིག་གི་གྲུབ་ན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་གྲུབ་དགོས་མིན་དང་། དགོས་ན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་སོ་སོ་བར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་དེས་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ཡང་གཏོང་ཚོག་པ་དང་། བུམ་པ་དང་ཀ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་རྙེད་དཀའ་བ་འགྱུར་བ་སོགས་དོགས་པ་མང་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཀྱང་རང་རིག་གི་གྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་དོ།། ༥ ཐར་གསལ་༣༩ རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གང་བཞག་པ་དཔྱད་རྒྱུ་མང་ཞིང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། དགག་ཆོས་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དགོས་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གང་གིས་བསྟན་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །ལྷག་པར་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་ཚུལ་གྲུབ་མཚན་ཉིད་འདི་ལེའི་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་དང་མི་མཐུན་པས་ངེས་པར་དཔྱད་དོ།། ༦ བཅད་ཤེས་ལ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཁྱད་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་ཁྱད་ཆོས་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་དེས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་ལ་དཔྱད། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཤེ་ཊིཀ་ཆེན་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་འགལ་བས་འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། ཐར་འགྱུར་གྱི་བྱེད་ལས་གྲུབ་མཚམས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པས་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་ཆོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དོ།། ༧ རིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ཅིང་། དཔྱད་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མཐའ་དག་

གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་རྟག་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་དགོས་མིན་གྱི་ལུགས་གཉིས་གསུངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན། སྒྲའི་རྟག་པ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཤིང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་རྟག་པ་སྒྲའི་བྱས་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་ཤིང་དེ་བྱས་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བཞིན་འདུག ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་གོང་གི་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཁག་པོ་ཞི་དྲག་འདུག ༨ ཡང་སྐབས་འདིར་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་བློ་དེས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་ན་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་དགོས་པ་དང་། མ་ངེས་ན་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ཚེ་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་མིན་སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའི་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྗེས་ཁྱབ་རྟོགས་ན་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་ཞིང་འདི་ནི་སྐབས་འདིར་གནད་ཆེ་བའི་དཀའ་གནད་གཅིག་ཡིན། ༩ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པའི་དོན་སྒྲོར་སྐབས་སུ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བཟོད་མཛད་པའི་དགོས་པ་ལ་འགལ་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། ལུང་འགལ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྲུབ་ངག་དེ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་འགལ་སྤོང་

བྱེད་དགོས་ཤིང་། རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་སོ་སོར་ནས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་བཤད་དགོས་སོ། །

ལུང་འགལ་གྱི་སྐབས་སུ།

ལུང་འགལ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ལུང་དེ་དག་བཙལ་དགོས་ཤིང་། དཔེར་ན། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུང་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ལུང་དེ་ད་ལྟར་དྲངས་པ་རྣམས་དང་དོན་ཙམ་ལས་ལུང་ཚིག་མི་འདྲ་བ་འདུག་པ་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་ལུང་དེ་ད་ལྟའི་ཀུན་བཏུས་ལས་རྙེད་དཀའ་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་འདུག་པས་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས་ལ། ༡ ལུང་འགལ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་ལན་བཏབ་ཚུལ་གཉིས་བཀོད་པ་ལས། རྟགས་ཚུལ་དྲུག་ལས་གནོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཁོང་རང་གི་འདོད་པ་ཇི་ཡིན་གསལ་པོ་བྱ་དགོས་སོ།། ༢ ལུང་འགལ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་རྩ་བ་ལས་བཙལ་དགོས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་མང་པོར་བདག་ལྟར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལྟར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཅིག་འདུག་པ་རྣམས་གང་དག་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ།། ༣ ལུང་འགལ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་བཞི་ཅི་རིགས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཇི་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་ཡོད་

མེད་དང་། རིགས་རྒྱུན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རང་ལུགས་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དཔེར་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། ཡིན་ན་སྒྲུབ་རྟགས་ལས་འོས་མེད་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི་ལུང་དང་འགལ་བ་འགྱུར་བས་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའི་གཉིས་པར། བདག་རང་དབང་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་ན་དེ་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གང་བཞག་པ་དང་། བདག་གི་དོན་སྤྱི་བཞག་ན་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པས་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས་ལ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་རང་དབང་བ་ཉིད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གསུངས་སམ་སྙམ། ༥ ལུང་འགལ་ལྔ་བའི་སྐབས་སུ་ཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་ངེས་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་དང་ཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ལ། ཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྔར་ངེས་ནས་ཕྱིས་སུ་སྒྲ་དང་ཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ།

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་གང་བཞག་པ་བཅལ་དགོས་པ་དང་། ཐར་གསལ་ལས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་ནས་གཏོང་དང་དངོས་འགལ་འགྱུར་བར་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་དྲན།

༥ ཡང་སྒྲ་དང་ཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ཚུལ་གང་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་བཀད་ཁག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་བཅལ་དགོས་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ངེས་ལ། རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆར་དེ་ཙམ་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་ཡང་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྩ་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱེས་པར་གྱི། །སྐྱེ་བོས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི། །འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་རགས་པ་ཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཚོད་ཚུལ་གསུངས་མཁན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཉན་བྱ་དང་བུམ་པ་སོགས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་མི་བཞག་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་མི་བཞག་དགོས་པ་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ།།

བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་གསུངས་སྐབས་སུ།

༡ ཐར་གསལ་༤༣ ལས། གཞུང་འདི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྔར་ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེ་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས་དེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་སྟོང་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་ཚུལ་ལྡོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་མ་ངེས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལས། ཤཱཀྱ་བློ་དང་བྲམ་ཟེའི་འདོད་པ་ལྟར་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་མི་བལྟོས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་སྐབས་དོན་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ད་དུང་གཞུང་དོན་ལ་དཔྱད་དགོས། ༢ ཐར་གསལ་༤༥ ལས། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་དང་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། འགལ་དམིགས་རྣམས་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས།

ཚད་མ་ཕྱུགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ།

༡ ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཕྱུགས་གསུམ་སོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པར་ཤེས་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གྲུབ་པར་སེལ་བ་ལ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཐར་གསལ་༤༨ ལས། བྱ་རོག

དང་ཏ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཏ་ལའི་སྟེང་གི་བྱ་རོག་དེ་ཏ་ལའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་མིན་དང་། བུམ་པའི་ནང་གི་ཆུ་དེ་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་སོགས་དང་།
མིན་དང་མཁར་གཞོང་ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་དེ་མཁར་གཞོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་དང་།
མིན་ན། ཐར་གསལ་༡༣༨ ལས། འཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་ལ་
ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གེགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་ལྟུང་
བའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྔ་
མ་རྣམས་དང་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་གཞན་
སྟུད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིན་ན་རྒྱ་ཤུག་
དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ་གཞི་དེར་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་
སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱ་ཤུག་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོང་བ་མིན་པར་ཐལ།
འདོད་ན། ཐོར་བའི་ནང་གི་ཛ་དེ་ཐབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐོལ་བས་ཐབ་ཚང་ནང་ནས་ཡོང་
བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་
ན། ཧ་དང་བ་ལང་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཐུགས་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ལ་ཧ་
དང་བ་ལང་ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོང་བ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་
གྲུབ་ལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་མངོན་སུམ་དེས་
ཁེགས་ཞེས་ཐར་གསལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་དཔྱད་དགོས། ༢ ཙན་
དན་གྱི་མེད་དང་དུ་བ་གཉིས་དང་། རྩའི་མེ་དང་དུ་བ་གཉིས་སོགས་ལ་ཡང་ཚད་མ་
ཐུགས་གསུམ་ཚང་བས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རྩོད་པ་ལ་ལན་

རྣམ་དག་དགོས་སོ།། ༣ དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཚད་མ་གསུམ་པས་ཁེགས་པར་གསུངས་ལ། སྤྱིར་ཚད་མ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་གཏོང་ནས་རྩོད་རྒྱུ་འདུག་ཏེ། མེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་པས་དཔྱད་དོ།། ༩ ཐར་གསལ་༧༣ ལས། སྔར་མེད་ཀྱི་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ན། བུད་ཤིང་ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མེའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག དུ་བ་མེའི་ཉེར་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། བུད་ཤིང་ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་སྦྱོར།

གཞན་སེལ་སྐོར་གྱི་སྐབས་སུ།

༡ འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་

རང་ལྡོག་དང་དོན་ལྡོག་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་ལྡོག་པ་དེ་བྱས་པ་མི་རྟག་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་ཞོག་ཅེས་བརྩད་གཙོད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ལ་ཐ་དད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལྡོག་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏོང་དགོས་སོ།། ༢ རྟགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ། རྟགས་པ་ནི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་རྫས་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་སྙམ་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དང་སྣང་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་རྟག་ན་རྟག་མཉམ་དང་མི་རྟག་ན་མི་རྟག་མཉམ་དུ་ཞེན་ནས་རྟོག་ངོར་རྫས་ཐ་དད་སྣང་བས་རྫས་ཐ་དད་དོ། སྙམ་པ་འབྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་དཔྱད་དགོས། ༣ ལུགས་གཞན་དཔེ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། ཐར་གསལ་ ༧༧ ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པར། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགལ་མིན་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་བསྡུར་ནས་གཏོང་དགོས་སོ།། ༤ སྐབས་འདིར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་མིན་དང་། སྤྱིར་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དྲང་ངེས་དང་རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེས་ཡོད་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ནས་དོགས་པ་དགོས་པ་མང་ངོ༎ ༥ ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། བུམ་མི་རྟག་གཉིས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་གནས་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་དང་བུམ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སམ། བུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་གནས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དུས་དང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན། ཞེས་སོགས་ལ་རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཁྱབ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དང་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཀག་ཚུལ་ཙུང་དཀའ་བས་དཔྱད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་ཏེ། རང་མཚན་ཁས་ལེན་ན་དེའི་དོན་ཕྱོག་མདོ་སྡེ་བས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་

བས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རང་མཚན་ཁས་ལེན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་སོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བཤད་དགོས་སོ།།

དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ།

༡ ཐར་གསལ་༤༠ ལས། དེ་ནས་ཞང་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལས་གཞན་སེལ་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་བློས་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པས་གཞན་སེལ་དང་སེལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་རྟོགས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་གཉིས་འགལ་སྤོང་དགོས་སོ།། ༢ ཐར་གསལ་༤༢ ལས། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་གྲུབ་ཚུལ་དང་། དེའི་དངོས་སུ་ཤེས་པ་གང་གཞལ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པའི་རྟོགས་མཁན་སུ་ཡིན་དང་། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཐ་དད་དུའམ་སོ་སོ་བའི་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་གཉིས་རྟོགས་དགོས་མིན་དང་། དེ་གཉིས་མ་རྟོགས

པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་དང་། བྱས་པ་མ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ།། ༣ བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་དེ་གཉིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཕྲོས་ནས། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེས་རྟག་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་དེ་རྟོགས་ན་དགག་བྱ་རྟོགས་པ་བློ་གཞན་ལ་རིགས་འདྲ་བས་ཕ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་སམ་རིགས་པ་ཡང་ན་མངོན་སུམ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་། སྔོན་དུའམ་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས།

སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ།

༡ རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་ལ་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་པས་སྟོན་པར་གསུངས་པས་དེ་སྟོན་ཚུལ་དཔྱད་དགོས་སོ།། ༢ ཡང་ཐར་གསལ་༤༥ ལས། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་གཟུང་བ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཡང་བཟུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་དང་། གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་དང་། རྫས་གཅིག་དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་བལྟོས་ཏེ་

རྫས་གཅིག་དང་། དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་རྫས་གཅིག་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ཅིང་། མ་ཟད་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བུམ་པའི་མཆུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བུམ་པའི་ཞབས་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། བུམ་པའི་མཆུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་པའི་ཞབས་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དགོས་ལ། དེ་མཐོང་ན་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ། འོ་ན་བུམ་པའི་ཞབས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ནུས་སམ། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་གི་དྲི་དང་མེ་ཏོག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། ཡིན་ན་མེ་ཏོག་གི་དྲི་འཛིན་སྣ་ཤེས་ལ་མེ་ཏོག་སྣང་ཚུལ་ཡོད་མེད་དང་། གཞན་ཡང་རྫས་གཅིག་ཚུལ་ལ་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་དཔྱད་དགོས་སོ།།

༣ ཐར་གསལ་༡༧ ལས། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཞེས་པའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་མི་གནོད་དང་། མི་གནོད་ན། འོག་ཏུ་ལེའུ་གཉིས་པར་དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། གནོད་ན། གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་འདོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་བདག་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལྡན་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་གྱུར་

པ་ཡོད་པར་ཐར་གསལ་༤༧ ལས། ཇེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་མི་ནུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། ༩ ངེས་ཤེས་ཡོད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། སྤྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ།། ༥ ཐར་གསལ་༤༧ ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྙམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་སྙམ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་གནང་ཚུལ་དང་། འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་ངེས་པར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་དགོས་མིན་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས། ༦ ཡང་སྒྲ་བློས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང་། སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བློས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཡང་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་པར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། རྩ་བ་ལས། གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་དེའི་འགྲེལ་བར་གསལ་བར

གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐམ་ཡང་ཡང་དཔྱད་དོ།། ༧ གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཞེས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་། རྟོག་པའི་གཞུང་ཡུལ་རང་རིག་གི་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་སྨྲ་བས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་པའི་ཡང་ཡང་གང་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གི་གཞུང་རྣམ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གིས་དེའི་སྣང་བ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་སྣང་བ་དོན་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གཞན་ལ་འདྲ་མིན་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པར་དགོས་སོ།། ༨ མངོན་སུམ་ལ་གྲུབ་སྡེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་འགལ་བར་གསུངས་ལ། རྟོག་པ་ལ་དེ་འདྲའི་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་མོད། རྟོག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་ངེས་མ་ངེས་ཀྱང་འགལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཙལ་དགོས་སོ། །ཐར་གསལ་༤༣ ལས། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཞེས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་དགོས་སོ།།

ལོག་ལྟོག་དང་སྤྱི་གསར་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ།

༡ ཐར་གསལ་༤༦ ལས། སྤུར་གྱི་རྩོད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། ཞེས་

པའི་སྤྱིར་གྱི་རྟོད་གཞི་ལྡོག་པ་ཆིག་རྐྱང་སྤྱི་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མིན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རྫས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྣང་བ་མི་འགལ་བའི་དོན་དང་། འདི་ནི་སྒྲ་ལྟ་བུའི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པས་མི་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་བ་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤ་བ་ཤིང་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་བ་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཤ་བ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཤ་བ་ཤིང་དང་རྫས་ཐ་དད་མིན་བཞིན་དུ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཤ་བ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་དོགས་ལ། གོང་དུ་མ་འཁྲུལ་ཟེར་ན། འོན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ཤིང་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་སློས་ཤིག ༣

སྒྲ་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གསུངས་ཏེ། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་སོགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ན་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དང་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔྱད་དོ།།

ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ།

༡ ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐར་གསལ་༡༠༠ ལས། ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཚུལ་ལ། ཐར་གསལ་དུ་དེ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་མི་སྣང་ཞིང་། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་འདྲེས་པའམ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མིན་པར་མི་སྣང་མིན་པར་ལྟ་བུར་སྣང་ཞེས་སྦྱར་དགོས་སམ། སྤྱིར་སྣང་ཚུལ་འདིའི་དོན་ཁ་ཙང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་བ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལ། ཤིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་ན་ཤིང་གསལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཤིང་གསལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་དགོས་ཤིང་། དེ་མ་ཟད་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཤིང་དེ་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་ཐལ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཤིང་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གང་རུང་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་འོན་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིགས་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་ལ། འདོད་ན། ཡང་དེ་ཤིང་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མིན་

བཞིན་དུ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ༢ དེ་ཡི་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་རྒྱ་བའི་རྟགས་གཅིག་དང་རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་བཅས་གསུངས་ལ། ཐར་གསལ་༡༠༡ ལས། གསལ་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་དཀའ་བས་དཔྱད་ལ། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་ཤིང་གསལ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་དེ་མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། རྒན་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེས། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤ་པ་ཤིང་དུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཤ་པ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས་རྟོག་པ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་མིན་ན་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་ཤ་པ་ཤིང་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཤ་པ་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཡང་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཤིང་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བཞིན་དུ་ཤ་པ་ཡང་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས། པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ནི་ཤ་པ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཚུལ་བློ་ཡུལ་ལ་འཆར་དཀའ་བ་ཞིག་འདུག་ལ། ཐར་གསལ་ལས། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་དང་། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བར་གསུངས་པས་སོ་སོར་མི་སྣང་ཞེས་པ་ཤ་པ་དང་ཤིང་ལ་ཡིན་ནམ། གསལ་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཡིན་གང་ལྟར་ཡང་གོ་དཀའ་བ་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་པ་ཤིང་དུ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ན་ཤ་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་ཞོག་ཏུ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསལ་བ་གཉིས་ལ་

འབྲེལ་བ་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པས་ལན་རྣམ་དག་བཙལ་དགོས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་ ༡༠༡ ལས། རྟགས་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དང་དེའི་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་དེ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་མེད་དེ། དེ་སྣང་གི་བློ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ། གངས་རི་སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྣང་གི་བློ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕེན་པ་ལ་ལན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲུབ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་བ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕེན་པར་བྱེད་པས་དོགས་པ་མང་ངོ་། །ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་དུ་སྣང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཆ་ཅན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་ན། དེའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོས་འཛིན་དང་། སྣང་བ་དེ་ཆ་ཅན་དང་དེའི་ཆ་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་ན། སྣང་བ་དེ་དང་ཤིང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཞུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་ཟླ་བ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཆུ་དང་འོམ་འདྲེས་པར་སྣང་ཚུལ་གཉིས་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་སྤྱིར་

དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ།། ༩ གཞན་ཡང་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ། དཔེར་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་དུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ངམ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་འབྲེལ་མེད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་ཡིན་པར་མ་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བྱར་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་པོར་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྣང་ཚུལ་ལ་ཊཱིཀ་ཆེན་༡༢༣ ལས། དེ་ཡང་ཤིང་ཤ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤིང་དེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཡིན་ལ། ཙནྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེང་ལྡེང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་ངེས་པར་སྣང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཅུང་གསལ་ཞིང་གསུང་ཚུལ་གཞན་ལྟ་བུར་ཞིག་འདུག་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དངོས་པོ་ཀ་བུམ་སོགས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཀ་བུམ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་མི་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་དེ་ཀ་བུམ་སོགས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཀ་བུམ་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་

དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་དང་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀའང་ཀ་བུམ་གྱི་
སྤྱི་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུང་པའི་རྟོག་པ་དངོས་པོར་སྣང་བ་
ཀ་བུམ་སོགས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀ་བུམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་
ཐུག་ས་གང་ཡིན་ངེས་པར་བརྟད་དགོས་སོ།། ༥ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༧༠༣ ལས།
ཡང་ན། ཁྱེད་རང་བྱེ་བྲག་པ་ཡང་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་ཕྲད་པ་
རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ལ། འོ་ན། བྱེ་བྲག་པས་བདག་དང་དབང་པོ་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་གསུམ་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་གསུམ་ལ་ཐུན་
མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ།། ༦ ཐར་གསལ་༧༠༥ ལས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བས་
ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བས་ཞེས་པ་ལ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་
དེའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཤིང་དུ་སྣང་བ་དང་། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ཡང་ཤིང་དུ་སྣང་བ་
དང་། མདོར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་དང་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་གཉིས་
ཀ་འདྲེས་པར་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་ན།
ཤིང་གསལ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་
གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཐལ་བ་སོགས་འཇུག་པར་དོགས་པས་དཔྱད་དོ།། ༧ ཐར་གསལ་

༡༠༨ ལས། རྒྱ་འགྲེལ་སྤྱི་ཕྱིར་བརྒྱམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བརྒྱམས་
པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།
རྒྱ་བ་དང་རང་འགྲེལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་གཅིག་གི་བརྒྱམས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་
མེད་ཅེས་པའང་ལན་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་
བར་དོགས་པས་དཔྱད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐར་གསལ་༡༡༡ ལས། ཊཱིག་ཆློ་ལ་སྣང་བའི་
དོན་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་ན་རྟག་པ་ལ་སྒྲ་དོན་གྱིས་ཁྱབ་
པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་མིན་པ་སྐབས་དེར་སྒྲ་དོན་དུ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་སྒྲ་དོན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་ཁས་ལེན་དགག་
པའམ་ཡང་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་མི་རིགས་ཞེས་མཐའ་གཞན་བཀག་པ་ཡིན་པས་
སྐྱོན་མེད་སྙམ།

བརྡ་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ།

༡ གྲངས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་
ཉེས་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དེ་རང་བཞིན་བེམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་
ཚོགས་སྤྲུལ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
ཐལ། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་སྲིད་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་
འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་མི་སྤྲུལ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དགོས་སོ།། ༢

བརྗ་སྦྱོར་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྷ་བུ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྗ་སྦྱར་བ་དེའི་ཚེ་བརྗ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ནི་དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཡིན་པ་དང་། བ་ལང་བཞག་དགོས་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་ཐར་གསལ་༡༡༨ ལས། དཀར་ཟལ་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་གླང་གི་བརྗའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བརྗའི་ཞེན་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བརྗའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བརྗ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མི་བཞག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་རྒྱན་༣༨༡ ལས། བརྗ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྗའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གང་ལ་བརྗ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༨ ལས། ཚོགས་པ་བ་ལང་གི་བརྗའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༡༡༨ ལས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་བུམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་ཕྲ་བ་དང་སྦྱར་ནས་རྟགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་

ཟེར་དགོས་པར་ལྷ་བུ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལ་གོང་དུ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་བཞག་ཡོད་པས་གཞི་ཕྲ་རགས་ལས་མི་རྟག་པ་ཕྲ་རགས་རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་ཅུང་གོ་དཀའ་ཞིང་གཞི་ཕྲ་རགས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱང་འཛིན་དཀའ་དོགས་དཔྱོད་མཛོད། ༩ བརྡ་ཡུལ་གྱི་སྐབས་འདིར། སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཡང་སྒྲ་ལྷ་བུ་ལ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱིས་བུམ་པ་སོགས་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན་བརྡ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བ་ལང་གཅིག་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ཡོད་པར་གོ་ནས་ཕྱིས་སུ་སྒྲ་དང་ཀ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་གོ་ནུས་པར་འདོད་མི་འདོད་དང་། འདོད་ན་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་རྗེས་སུ་དེ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ནས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། མི་འདོད་ན། ཡོད་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་ཡང་བརྡ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བརྡ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་ན། ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བརྡ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བརྡ་ཡིན་པར་གང་གིས་སྒྲུབ་སོམས་ཤིག

རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་སྤོང་བའི་སྐབས།

༡ ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་པ་

ལས་ལྡོག་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་བའི་འདོད་པ་དེ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཚེ་ངེས་པར་ཤིང་མ་བཅད་པར་མ་ངེས་ན་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་མི་ངེས་པས་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་འཛིན་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། ༢ ཐར་གསལ་༡༢༧ ལས། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་པའི་བློས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བས་ཤུགས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དང་པོ་ནི་གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་པའི་བློས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་དེ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་མཚན་ལ་དེ་ངེས་ན་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ངེས་དགོས་ཤིང་དེ་ངེས་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ངེས་དགོས་སོགས་ཕྱི་རོལ་བས་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་ག་རང་ཡིན་ཟེར་དགོས་པས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བར་ཐལ། ཤིང་ངེས་པའི་བློས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་ངེས་ན་དེ་ཤིང་ངེས་ཚུལ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོད་

པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དང་། ཡོད་པ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དང་། དེ་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་མིན་དང་། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་མི་རྟག་པ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མིན་སོགས་ལས་དོགས་དཔྱོད་མཛད་དགོས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༡༣༠ ལས། ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པར་འོག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། འདི་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་འདིའི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་རང་ལུགས་མིན་པར་གསལ་བ་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་གྲུས་པས་ལོ་མང་རིང་རྟགས་གསལ་གཏོང་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ངོ་མ་ད་ལོ་གཞི་ནས་རྟོགས་སོ།།

ཤིན་ཏུ་གློག་གི་སྐབས་སུ།

༡ ཚད་མ་གྲུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ། རྩ་བར། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུ་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་ངག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལུང་ངོས་བཟུང་བའི་དོན་ནི་སླ་ལ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་བྱུང་བས་གསལ་བཤད་

མི་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་དོགས་པ་ཆེ་ས་གཅིག་ནི། གོང་དུ་ལུང་ངོས་བཟུང་བའི་
སྐབས་སུ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལུང་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་
མཚན་འགོད་སྐབས་སུ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བཀོད་པས་ཁྱད་པར་གསུམ་
ལྡན་གྱི་ལུང་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པས་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་།
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔྱད་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཞེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་
ཡང་མངོན་གྱུར་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པས་
སྒྲ་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་ཕ་མ་གསོད་བྱར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་གྱུར་
བསྟན་པའི་དོན་ཕ་མ་གསོད་བྱར་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་གྲུབ་པས་
དེ་བཞིན་དུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དགོས་པར་
བཞེད་དམ་སྙམ་ལ། རང་བློ་འབབ་ཚོད་དང་ཉུང་བདེ་བར་ལྟ་བུར་སྣང་། ཡིན་ན་ཡང་
ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱའོ།། ༢ སྐབས་འདིར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱི་དག་པའི་རྟགས་
ལས་ཤིན་ལྐོག་རྟོགས་ནུས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཀྱང་། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག
ཚུལ་དེ་སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལས་བདེ་
འགྲོའི་གོང་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་ལས་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་
ནུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ལྐོག་གི་ཁྱད་པར་མང་པོ་
ཡོད་པ་རྣམས་དང་། དཔེར་ན། དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་ཁྱད་པར་བྱས་
པའི་ལུས་རྟེན་ལྟ་བུ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གཅིག་གང་ན་ཡོད།
དེ་མ་ཟད་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གང་ཡང་མིན་པའི་

གང་ཟག་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མཛོན་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ས་མེད་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གང་གིས་འཇོག་སེམས་དང་། དཔེར་ན། འདིར་བསྟན་ཡིད་མཛོན་ཡིན་ན་མིག་དང་ཡིད་ལ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་བསྟན་བྱའི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སུས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། དེའི་བསྟན་བྱའི་དོན་མིན་པ་ཞིག་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་བཀོད་ཀྱང་ཉུང་ཟད་ཕན་ཐོགས་མེད་དོ།།

༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༧༨ ལས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སླུ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྟགས་གང་ཡིན་དང་། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་དང་མི་སླུ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་དང་མི་སླུ་བར་མཚུངས་པར་རྟོགས་ན་དེ་མི་སླུ་བར་རྟོགས་དགོས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན། འོག་ཏུ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཚུལ་གཞན་དུ་མཛད་ཅེས་པའི་ཚུལ་གཞན་གང་ཡིན་དང་། ཡང་ན། འདི་ནི་དཔེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེ་བའི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱུར་སྣང་། ༩ སྐབས་འདིར་ཤིན་ལྐོག་གི་དོན་དང་། ཤིན་ལྐོག་ལ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་།

དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཤིན་ཕྲོག་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ཤིན་ཕྲོག་ཡིན་པར་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས་གསུངས་ན་དེ་དང་འདི་མཚུངས་མི་མཚུངས་སོགས་དཔྱད་བྱར་སྣང་ངོ་། །

རེ་ཞིག་གྲུབ་བོ། །

སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས་ཀྱིས། ༢༠༠༨ ལོའི་ཟླ་བ་༦ ཚེས་༧ ནས་ཚེས་༢༢ བར་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཛིན་གྲོགས་གཅིག་པ་ཁ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་བགྲོ་གླེང་བྱེད་སྐབས་སུ་རང་བློར་གང་ཤར་རྣམས་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་ཡིན།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོགས་སློང་འགའ་ཞིག

དེ་ཡང་ཨ་ན་དེབ་གཟུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཤོག་གྲངས་ལྟར་ཨང་གྲངས་བཀོད་རྒྱུ་ཡིན།

ཤོག་གྲངས་ ༡ དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་མཛད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྡེ་བདུན་ནི། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། འབྲིང་གི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཏེ། གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་བཅོས་གསུམ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞིའོ། །འཕྲོས་ཚུལ་ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ༦ དེའི་རྗེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ཏེ། རྟོགས་

དཀའ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་ལས་ཉིད་ལས་འཕྲོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུ་སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ངག་འགོད་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་སྨྲ་བའི་ལྷན་ཀ་བསལ་ཏེ། སྣང་མཁན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་ཀྱང་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་དང་། སྒྲུབ་ངག་གི་ལམ་སྦྱོངས་སྟོན་པའི་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་དང་དཔང་པོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་རྩོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། རྩོད་པའི་ངོ་བོ་སུན་འབྱིན་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་བཞག་པ་དང་། དེའི་གོལ་ས་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་རྩོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་མཛད་ཅེང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག

ཤོག་གྲངས་༢༣༩ ནི། གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མཐོ་འཚམ་པ་གང་དག ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་དང་དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་པའི་སྐབས་སུ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་ན། ཞེས་པ་དེ་ཁ་ཅིག་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ཤིང་། ཁས་ལེན་དེ་ཁ་ཅིག་གིས་ཁས་ལེན་པ་དཀའ་སྟེ་ཁ་ཅིག་དེས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་མེད་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ཡང་དཔྱད།

ཤོག་གྲངས་༢༤༠ ནི། ཡང་ན། ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཤང་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བར་གསུངས་པས་སྦྱར་ཚུལ་དང་། ཤང་བ་དེ་ཉིད་ཞེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད།

ཤོག་གྲངས་༢༤༣ ནི། དུང་སྒྲ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ལ་རྟོལ་བ་ལས་སྔར་ཡོད་གསལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་ངེས། ཞེས་འབྱུང་བས་སྔར་ཡོད་དང་། སྔར་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྟོལ་བའི་སྔར་མེད་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གནང་འདུག་པས་སོ། །

ཤོག་གྲངས་༣༢༢ ནི། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་། རྟགས་ངོས་བཟུང་ནས། རྟགས་ལ་བསལ་བས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་རང་གི་རྒྱུ་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན་རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལ་ཐ་མལ་བའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་འོ་ན། ཐ་མལ་བའི་དབང་པོ་དང་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཕངས་འབྲས་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་དག་གི་རྒྱུན་དང་རིགས་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན་ལན་གང་ཡིན་བརྟག ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན། རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན། རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་ན། ཐར་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་ཞུ།

ཤོག་གྲངས་༣༢༨ ན། ཆོང་པ་ལ་ཆོང་ཐོང་དེ་ཉིད་ལ་ཆོང་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས།

ཤོག་གྲངས་༣༢༥ ན། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཞེན་པའི་བློ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ལྟ་བུར་གསུངས་འདུག་པ་ལ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་མི་དགོས་ལ་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཨེ་ཡོད། མ་ཟད་རྩ་བའི་རྟགས་འགོད་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་དེའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གང་དུ་ཡང་

མེད་པ་ཞིག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་ཨེ་ཐུབ། གཞན་ཡང་། རྟགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་སྤྱི་བཞག་ན། དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དེ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་པར་ཐལ་བ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤོག་གྲངས་༣༢༥ ན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། རང་ལུགས་ཡིག་ཆར་ལྟར་ན། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་དགོས་པར་གསུངས་པས་རྟགས་འདིའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འགོད། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཡང་བློན་པོ་ཁ་ཅིག དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་སྒྲ་དོན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚང་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཞེས་སྨྲས་ན་བདེ་བ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ།

ཤོག་གྲངས་༣༢༥ ན། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་གང་གནོད་བྱེད་སྤོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གིརིགས་ལ་གནོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། འོན། ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་ལ་གནོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་རུང་དུ་ཐལ་ལོ། གཞན་དག་གིས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པས་སྐྱོན་མེད་གསུངས་ཡང་། དེ་ལྟར་ན། རྟགས་འདི་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་སོ། །སྙམ་ཡང་དཔྱད།

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག

སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་མེད་དང་། རྟགས་མེད་ན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ལ་ཆེས་དཔྱད་དགོས་ཀྱང་། དཔྱད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཀའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཞིག་ད་ལྟར་མ་རྙེད།

ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། ལུགས་འབྱུང་གི་རྟགས་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་རྟགས་དེ་ཚོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་

འགལ་ལ། ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དཔྱད་དཀའ་བར་འདུག དེ་ཡང་རྟགས་བརྒྱད་ཀ་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མིན་པར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས། ད་དུང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱས་རྟོགས་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་པ་དང་། ལམ་ཞུགས་གི་གང་ཟག་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་དགོས་བྱུས་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེར་ན། མཐོང་ལམ་པ་རྟོགས་ན་མཐོང་ལམ་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཙུང་ཁག་འདུག མིན་ན་མཐོང་ལམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་བར་སེམས།

ཡང་། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་དོན་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟ་ནག་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ནི། རྩ་བར། རྟག་ཏུ་དེ་ཡིས་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །གང་ཞིག་ཡོད་པས་ཕན་འདོགས་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ལྟར། རྒྱུ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་། རྒྱུ་དེ་ཡོད་ཙམ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན། རྒྱུ་འབྲས་འཁོར་ལོ་ལྟར་མིན་པར་འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་དེ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་སྣམ་ཡང་དཔྱད། ཁྱེད་ཀྱི་མ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་ནམ་སོགས་དོགས་པ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་གང་ཡིན་ཡང་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་ལ་དཔྱད།

མར་མེའི་འོད་དེ་མར་མེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་ཉེར་འབྲས་ལ་ངོ་བོ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་དང་མི་དགོས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟད་གཙོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་ལྟར་ན་ཉེར་ལེན་མིན་པ་རང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསལ་བོ་ཡིན།

གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཞིག་སྤྱིར་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་གང་བཞག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་བདེན་པར་སྣང་། ཚུ་སྣོད་དེ་ཚུའི་དེའི་རྟེན་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། ལྡོག་བྱེད་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་གསལ་བོ་སྣང་ཡང་། ཚུ་དེའི་བདག་རྐྱེན་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་པར་ཐལ་བ་གཏོང་བ་ལ་ལན་དགོས་སོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག

༡ གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྩ་བའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ། འགའ་ཞིག་གིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་གསལ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་དེའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ

ཚད་མས་ངེས་པའི་ཚེ་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་ཚད་མ-མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་པར་འདོད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

༢ ཐར་གསལ་༥ ལས། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ། དེ་ཚད་མ-མིན་པ་སེལ་བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པས་སེལ་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཚད་མ-མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སོགས་ཆོས་ཅན་བྱས་ན་ཁྱབ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པས་ལན་འདེབས་གང་ཡིན་དཔྱད་དོ།།

༣ ཡང་ཐར་གསལ་༩ ལས། འདིར་གདན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གདན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། འོན་གདན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་གསལ་༨ ལས། གཙོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་འགལ་བར་དོགས་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་ལ་སྦྱར་ན་མདོ་སྡེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་གསལ་༩ ལས། ཚིག་ཟུར་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ན།

མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཚད་ལྡན་ཞིག་དགོས་སོ། །

༤ ཡང་ཐར་གསལ་༧༣ ལས། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཁྱབ་པ་ཡོད་མེད་དང་། ཁྱབ་པ་ཡོད་ན། རྒྱ་བ་ལས། མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཁྲ་སྒྲོར་བ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༥ ཐར་གསལ་༣༤ ལས། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ཙམ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། རིགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཚད་མ་ལེགས་བཤད་དུ་གསལ་ལ། ཐར་གསལ་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་བརྒྱད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་པ་བརྒྱད་པ་འདི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དོན་བསྡུར་བྱས་སོ། །

༦ ཐར་གསལ་༣༦ ལས། ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁག་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གཞལ་ལ་རང་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་མཚན་གྱི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལ་རང་མཚན་ཡོད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདོད་ན། རྟགས་དེས་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་

དགོས་པས་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་པ་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལ་བ་འགྱུར་བའོ། །

༧ འདིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཞེས་སོགས་ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལས། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཙུང་དཀའ་བས་དཔྱད་དོ། །

༨ ཐར་གསལ་༣༨ ལས། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསལ་བ་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། ཚད་མ་དེས་གཞལ་ན་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ལྟ་བུར་སྣང་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས་པ་དང་། མདོ་སེམས་རང་ལུགས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་ལ། ཆོས་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ལས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་རྟོག་པ་མིན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱུས་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། དོན་སྤྱི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་དོན་སྤྱི་ཡང་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དོན་མེད་ཅིག་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་དོགས་

སོ། །

༤ གཞུང་འདིར་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་པར་སྣང་བས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་བློ་རྟགས་འཛིན་དུ་མ་བསྡུས་ན། རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་དཀའ་བར་བྱུང་ལ། སྤྱིར་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་རྒྱུ་མེ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་མཐར་ཐུག་ན་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་སྐབས་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་གི་གོ་བ་རེག་ཁག་པོ་བྱུང་སོང་ཡང་། སྤྱིར་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བློ་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ངེས་པའི་བློའི་ནང་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བློ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་མ་བསྡུས་ན་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་བློ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་བློ་མེད་ན་སྐྱེ་མི་ནུས་ཤིང་། རྒོལ་བའི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་མི་དགོས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བློ

རྟགས་འཛིན་ལ་མ་བཞག་ན་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་རྟགས་འཛིན་ལ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་བློ་ཙམ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་བཞག་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་བྱ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཐད་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཚད་མ-མེད་པ་དང་དེ་ལ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། འོན་ཀྱང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་པ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཚད་མ་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ལྡོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༡༠ རྩ་བ་ལས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྔོངས་དོན་དེ། །གནག་རྫི་མོ་བར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཐར་གསལ་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེ་རྒོལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྔོངས་པ་ཞིག་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒོལ་བ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་དོན་ངེས་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དེ་བཀོད་སའི་ཕྱི་རྒོལ་དབང་རྟུལ་ལ་བཀོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དབང་རྣོན་གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་ཏེ་མཆོད་བརྗོད་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བར་

གསུངས་པ་ཅི་ཕྱིར་མི་འགལ་སོམས་ཤིག །

༡༡ ཐར་གསལ་༢༩ ལས། ཁ་དོག་གི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྦྲི་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྲིའི་རྟེན་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༠ ལས། འབྲེལ་རྒྱུ་མེད་ན་རྟགས་ལ་བལྟོས་པར་མེད་པར་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དང་། མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཞི་བུམ་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྦྲར་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ལེའུ་དང་པོར་གསུངས་པས། དེས་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འཇོག་དགོས་པར་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་བདུན་རྒྱན་༥༨ ལས། འོན་སྒྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡང་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུས་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་གང་ཞིག ཁྱོད་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་བསྡུས་གྲྭ་ལས། སྒྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་ན་སྒྲ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། སོར་སྐྱེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གཏོང་གནང་མཛད་འདུག་པའི་དགོངས་པ་འདྲ་སྙམ་ལ། དེ་ལ་སྡེ་བདུན་རྒྱན

ལས་གསུངས་པ་དེ་ སྤྱིར་སྒྲ་དེ་རྒྱུན་མིན་ན་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དོན་ལ་སྒྲ་དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མིན་ན་ཞེས་དང་། རྒྱུན་མེད་ན་ཐལ་བ་གཏོང་བ་ཡིན་སྐབས་དོན་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་དོགས་ལ། རགས་པའི་མི་རྟག་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་དང་། ཡིག་ཆ་གཞན་ལས་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་བཞེད་པ་ཡོད་པར་གོ་བས་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་གོ། །

༡༢ མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྗེན་ཅན། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྐབས་དེར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་རང་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་བམ་གཞན་ཞིག་གི་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྗེན་ཅན་སོགས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་གོ་ཁག་པོ་བྱུང་སོང་། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡོད་དང་གཞུང་དོན་གང་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་དགོས། སྤྱིར་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བ་རང་མྱོང་རང་རིག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞན་དུ་བཀོད་ཟིན་ལ་ད་དུང་ཡང་དཔྱད།

༡༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༥༨ ལས། འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་

བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རང་མཚན་བརྡའི་དངོས་ཡུལ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ན་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལ། སྡེ་བདུན་༣༥༠ རྒྱན་ལས། འོན་ཀྱང་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་ནུས་པས་ཁྱབ། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དགོས་ན། རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པ་དང་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་གང་བདེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༡༣ རྩ་བ་ལས། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བློན་པོ་དག་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་བློན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཞི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའམ། གཅིག་ཅར་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་པར་འདོད་དགོས་སྙམ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མགལ་མེའི་མྱུར་དུ་འཁོར་བ་གཅིག་ཅར་དུ་ཞེན་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པར་ཡིག་ཆར་

འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ཀྱང་དེའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་དམ་འདོད་ན། འདོད་ན། ཅིག་ཅར་དུའམ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། བུམ་པ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁ་སེང་གི་བུམ་པ་དང་དེ་རིང་གི་བུམ་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྐབས་འདིར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཀག་ཅེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་སྤྱིར་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་བཀག་ཅེས་གསུངས་ལ། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་༢༡༨ ལས། རང་རིག་སྒྲུབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གང་ལས་བཀག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཀག་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། འཇུག་པ་སྒྱུར་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག །ཅེས་པའི་གཞུང་དེས་ཕྱི་རོལ་བ་མཐོང་རྟོག་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་ལ་གཞན་ལ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སམ་གལ་སྲིད་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ས་ར་ར་ས་ཞེས་གཉིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་ན་རོ་མཚོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་གོ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དོ། །

༧༩ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༨༠ ལས། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་

ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལའང་སྒྲ་འཛིན་མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང་། འདི་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གཞུང་འོག་མ-མང་པོ་ལས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡོད་པ་དང་། མཚན་གཞི་སོགས་ཀྱང་གསལ་བར་བཞག་ལ། དོན་འདི་ལྟར་ན། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མེད་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་གཞི་རྙེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་སེམས་ལ། མེད་ཟེར་ནའང་འཐད་པར་མ-མཐོང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ནས། །རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མེད་པར་གསུངས་ལ། སྤྱིར་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མེད་ན། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་དམིགས་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་འཇོག་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་བསམ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་སྡེ་བདེན་རྒྱན་༧༢༨ ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཅེས་པས་ན། དེའི་ཚེ་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་གེགས་བྱས་ནས་སྒྲ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་གྱི། ཞེས་དང་། ཡང་སྡེ་བདུན་རྒྱན་༧༢༨ ལས། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཞེས་དང་། སྤྱིར་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པས་

མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བློ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མེད་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༥ རྩ་བ་ལས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་ཅན་པས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གཟུགས་འཛིན་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མྱོང་བྱེད་ཡོད་ན་འདི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀག་པས་རང་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་ལས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ལན་ཁག་པོ་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་མེད་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡོད་ཟེར་བའི་ལན་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཁྱུངས་ལུང་ཡོད་པ་ཞིག་སྙེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་མ་ཟད་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་ན་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་གསུངས་ཀྱང་རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་ཞེས་ལན་འདེབས་ལམ་སེང་བྱེད་ངེས་ཀྱང་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་ཏེ་ཕ་ཅང་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༦ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༩༡ ལས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཟད་གཉིས་སྣང་དེ་

ཡིའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་འགྲེལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་མཁན་མང་ལ། ཐང་རེས་སྤྱི་དོན་གྲོལ་དན་ཚར་གཅོད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་དེ་ཕན་ཚུན་རྟོགས་ཚུལ་དང་ཕན་ཚུན་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་ན་གོ་རྒྱུ་ཙུང་ཡོད་ལ། གཞན་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཚེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ལ་ཟློག་ཁ་ཙམ་ཡང་ཕྱོགས་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ལ་ཟློག་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟེན་དཀའ་བར་སེམས་ཡང་དཔྱད་དོ། །

༡༢ ཡང་འདིར་དོགས་པ་ཞིག་ལ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་། སེར་བྱེས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་མེད་དགག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྫས་སུ་གྲུབ་ན་རྫས་གཅིག་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༩༣ ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་

དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༩༤ ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་མེད་པར་དགག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ཞེས་པ་ནས། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༩༥ ལས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མ་མཐོང་བར་ཟད་ལ། མ་ཟད་དྲང་ངེས་ལས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་གནོད་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་ལུང་ཁུངས་དུ་མ་བཞག་ནས་རང་འདོད་ཙམ་ལ་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་མཐའ་སྐྱེལ་བ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞན་པའི་དན་རྟགས་སོ། །

༡༨ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐོར་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི་བྱིས་པ་འདྲིད་པའི་ཚིག་ཏེ། བར་གྱི་ཚིག་ཐྲད་མི་མངོན་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་མེད་པས་སོ། །ཡིན་ནའང་། རིགས་རྒྱན་དང་བསྡུས་གྲྭ་ལས། ཡིད་མངོན་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དང་སྤྱིར་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེས་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་འཐད་དཀའ་ལ། རང་རིག་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་སམ་སྙམ་ཞིང་། བསྡུས་གྲྭ་ལས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་འགྲུབ་བམ་སྙམ-མོ། །དེས་ན་རང་རིག་དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་མིན་དཔྱད་བྱར་བྱས་ནས་ཡིད་མངོན་ལ་གཞན་རིག་གིས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་བཞི་སྟེ། ཁ་ཅིག དབང་མངོན་གྱི་མགོ

དྲངས་ཡིད་མངོན་གྱི་མཇུག་བསྡུས་ནས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་སྤེལ་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་དབང་ཤེས་བར་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་སྤེལ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་ནས་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཕན་ཆད་དུ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ནང་ལྟ་རང་རིག་གི་འཁྲོས་གཅིག་དང་། ཕྱིར་ལྟ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དེ་དོན་རིག་གི་འཁྲོས་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་འཁྲོས་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མེད་དང་། མིག་དབང་ལས་མིག་དབང་སྐྱེ་བས་མིག་དབང་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། གོམས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་། །མངོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་འདིའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། དབང་མངོན་གྱིས་རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡིད་མངོན་ཤིན་ལྐོག་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཡིད་མངོན་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཐད་ལ། རང་ལུགས་ལ། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་དབང་མངོན་གང་ཤས་ཆེ་བ་འགགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་མངོན་རྫོགས་པའི་རྗེས་དེ་

མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིགས་རྒྱན་ལས། དབང་མངོན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་མངོན་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པར་དབང་མངོན་ལྔ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་མཇུག་ཏུ་དེའི་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཡི་གཞན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་མངོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ན་ཡིད་མངོན་ལྔ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་གནང་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ན་ཡིད་མངོན་དེ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །ཡིན་ནའང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༠༩ ལས། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་འགལ་བར་དོགས་པས་དཔྱད་དོ། །

༡༩ གཞན་ཡང་། སྣ་སྟེགས་པ་ཡིད་མངོན་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ན་ལུང་ཁས་མི་ལེན་པས་གང་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་དགོས། རང་ལུགས་ཀྱིས་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རིགས་པ་བཀོད་པ་འདི་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཡིད་མངོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྤྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་དགོས་ནུས་ཆུང་བ་

ལྟ་བུ་སྣང་བས་ཞིབ་ཆ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

༣༠ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༤ ལས། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་བེམ་པོ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ལ། གོང་དུ་རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པས་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །ཅེས་པའི་རྩ་ཚིག་སོགས་དང་བསྟུར་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་། ཁག་གཅིག་གིས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཉེར་ལེན་བག་ཆགས་གཅིག་ལས་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། ཀན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཚར་གཅིག་དེ་ལྟར་གསུངས་བྱུང་། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་འཇོག་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་ཉེར་འབྲས་སུ་མ་བཞག་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཉིད་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

༣༡ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༢༣ ལས། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆེས་གསལ་བས་བསྒྲིབས་ནས་ངེས་མ་ནུས་ན་ཡང་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་མའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཉིན་

པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལས་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གིས་བསྒྲིབས་ནས་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མ་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་རང་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ-མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཟག་དེས་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རིག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྣམ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆེས་གསལ་བའི་ཚེ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ-མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་སྤྱོད་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་གང་ཟག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་ཅི་ཕྱིར་བཤད། སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞིག་བཞག་གི་རྟགས་གསལ་གཏོང་ན་ཡང་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཚོར་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཡང་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པ་འདུག་གོ།

༢༢ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༢༣ ལས། དེ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་ནང་པན་ཚུན་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་གཙོ་བོ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འཁོར་

དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་རྣམ་ཐ་དད་དྲུག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ཡུལ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལ་བྱེད་དམ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་མཚུངས་པ་བྱེད་ཅེས་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་བྱུས་པས་རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་དེར་ངེས་པར་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ངེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་༼སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་བྱའོ །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

༡ མཚན་གཞི་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཀོད་གནང་བ་ནི། འབྱུང་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱུང་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། བདེན་བཞི་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། བརྗོད་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞུང་གཞན་དུ་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། འཐད་མིན་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། འབྱུང་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་རྟགས་ལ། རྟེན་བརྟན་ཞིང་གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཀོད་གནང་འདུག་ཀྱང་། རྟགས་འདི་ནི་རྣམ-མཁྱེན་

ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ལྟར་སྣང་བས་དེས་ན། དེ་ལ་གསལ་སྣང་མཐར་ཐུག་འབྱུང་རུང་དང་། འབྱུང་ངེས་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་དགོས་མེད་དང་། དོན་མེད་ལྟར་སྣང་ཞིང་། སྒྲུབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བས་དཔྱད་དགོ །

༢ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༢༧ ལས། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མཚུངས་ཤིང་ དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འགོག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ཞིང་། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དོན་གྱིས་གོ་བར་གསུངས་པའི་གཞུང་གང་ཡིན་ངེས་ཟིན་མ་ཐུབ་པས་དེ་བཙལ་དགོས་སོ། །

༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༢༨ ལས། རྨི་ལམ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་སྙམ་ཞིང་། ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལེའུ་གསུམ་པ་༢༥༣ ལས། གནས་སྐབས་གཉིད་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལའང་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞག་སྟངས་གང་འདྲ་དང་། བློ་རིག་ལས། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེས་དཔྱད་དགོས། གཞན་ཡང་ཟད་པ་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མི་སྡུག་པར་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་རྣམས་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་བསླད་ཅིང་སླུ་བའི་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་དང་། དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་དོགས་དཔྱོད་བྱེད་དགོས་སོ། །

༨ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༣༢ ལས། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་དུ་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟློག་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅེས་གསུངས་པས་དེ་ལ། སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་འཛིན་བློ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་ཆུར་སྣང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་ན་འཛིན་མཚམས་བདེ་བར་སྣང་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་སྨིག་རྒྱུ་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྔོ་ཞིང་འཁྱུག་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་ན་འགལ་མེད་ལྷ་བུར་འགྱུར་བར་སྣང་ངོ་། །ཡང་དེ་ལ་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེས་ཆུར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ནི་ སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་ལན་མང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་སོ། །

ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས།

༡ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༨༨ ལས། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་དོན་སེམས་གཉིས་ཀར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླང་རབ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཙམ་ཞིག་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་མདོ་སྡེ་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་དགོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་བས་བཞག་ཐུབ་པའི་ཚད་འབྲས་ཤིག་མེད་དོ། །འདི་དག་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་མ་གོ་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གོ་བ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་སོ། །

༢ རྒྱ་བ་ལས། མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ། །མི་འཛིན་ན་འཛིན་དེ་ཕྱིར། །སྔོན་པོ་སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྦྱོར་འགོད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་གང་བཀོད་པ་སོགས་ངེས་འཛིན་དང་། ལྷན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གང་བཞག་སོགས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱོད་དགོས་སོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༨༨ ལས། འདིར་སྣང་བ་ནི། བར་སྣང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་གཞན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། བར་སྣང་གི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གཞན་ཡིན་ན། མཆིམས་

མཛོད་ལས། ཀུན་བཏུས་ལས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཉེར་ལྔ་གསུངས་པའི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྔ་གསུངས་པ་ལས་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུང་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་གཉིས་མི་འགལ་བ་དགོས་པ་དང་། བར་སྣང་གི་སྐྱ་ཟེང་ངེ་བ་དེ་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་དཔྱད་བྱར་དགོས་སོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་གཞུང་དོན་འགའ་ཞིག་དྲིས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ།

སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས།

རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁག་གཅིག་དང་། འདིར་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ས་བཅད་ཆེ་ཁག་དང་། དེ་ནས་གཞུང་དོན་ངེས་པ་ལ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་འགག་རང་བློས་དཔོག་ཚོད་འགའ་ཞིག་དྲིས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ།

གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རང་དོན་ལེའུའི་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

ས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༡པ། སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

ལན། སུན་འབྱིན་ནམ་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་བློ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བྱེད་ལ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཚེ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བས་སྒྲར་མི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་པ་དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ངག་ལ་ནི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཞེས་པར་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པ་ལ་མཛད་པར་ལྟར་ལེགས་སོ། །

དྲི་བ་༢པ། ༡ རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། ༢ རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་དོན་ལེའུ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག

དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལས་བཟློག་ཏེ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།

ལན། དེ་གཉིས་དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ༢ གོ་རིམ་ཟློག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལེའུ་དང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དོན་དང་དོན་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལོག་པ་རྟོག་པ་མང་བས་དེ་དག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་གིས་གཞལ་བྱའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡང་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་སྙམ་མོ།།

དྲི་བ་༣པ། ༡ གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གམ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ༢ ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཞེས་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་ནས་དེ་དག་རྩ་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པས་བསལ་ཚུལ་དང་། ༣ སྒྲུབ་ངག་ལ་ལྷག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་ཚུལ་རྣམས་དོན་གང་ཡིན།

ལན། ༡ ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་

དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ། བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་རང་གི་བསྟན་བྱ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ།། ༢ སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད།། ཅེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྟོང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག །ཅེས་སོགས་ལྟར་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་སྔ་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་བར་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པས་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད། དོན་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་བཏགས་ཙམ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པས་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་བཀོད་པའི་ཚེ་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དགོས་པར་བསྟན་ནས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་དོ། ། ༣ སྒྲུབ་ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཆད་ཅིང་། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ལྷག་ལ་ཉེར་གཏོད་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཟློས་ཤིང་མཇུག་སྡུད་དམ་བཅའ

བརྗོད་པ་དང་བློས་སོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ། ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ། དཔེར་བརྗོད་པ། ཉེར་གཏོད་བརྗོད་པ། མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པའོ། །དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ། གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་ན།

དྲི་བ་༤པ། ༡ རྩ་བ་གཉིས་ཀར་རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་ན་ལོག་རྟོག་གི་ངོ་བོ་དང་། ༢ ལོག་རྟོག་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ༣ ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། ༡ ལོག་རྟོག་ནི། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་ལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཚད་མའམ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། ། ༢ ལོག་རྟོག་དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༣ ལོག་རྟོག་དེ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྔར་བཀོད་

པའི་རྟགས་དེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དཔེར་ན། དགུས་ལོང་གིས་བཟུང་བའི་སྔོན་མེའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས་གཟུགས་རྟོགས་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་རང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་ལོག་རྟོག་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་༥པ། ༡ དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ༢ དེ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་ན་སྐྱོན་ཐར་གསར་ལས་གསུངས་པ་གང་ཡིན།

ལན། ༡ དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་བྱས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་ལས་ཆོས་གཅིག་ལ་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་རིགས་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བྱས་ན། འགལ་བ་འདུ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་སྐབས་ཀྱང་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་བརྟག་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངེས་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་དགོས་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་རྒོལ་བ་དེས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པས་དེས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་

དེ་ལུང་གིས་གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའོ།། ༢ གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལ་ལུང་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། སྔོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དང་སེམས་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཚིག་གིས་སེམས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་གིས་སེམས་བཅས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་གོ།།

དྲི་བ་༨པ། ཡོངས་བརྟག་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྒྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ་རྒོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་དོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལུང་དོར་བའི་དུས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། སུན་འབྱིན་ལ་རྣ་བ་གཏོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོའི་ཚེ་མི་དོར་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོར་བའོ། །ལུང་འདོར་ན་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་པའོ།།

དྲི་བ་༩པ། གོང་གི་དེ་དགག་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ལ་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས་

ཞེས་པའི་རང་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་མཚུངས་ས་དང་དེ་སྦྱང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

ལན། མཚུངས་ཆོས་ནི། གོང་གི་གྲངས་ཅན་གྱི་བཀོད་པའི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་བེམ་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་བཀག་ཅིང་། མདོར་ན། རྟགས་དེའི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་འདུག་པས་རྟགས་ཡང་དག་གམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཞེས་པ་དེའོ། །མཚུངས་ས་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གྲངས་ཅན་བཀག་པ་དེ་ལྟ་ན། ཁྱེད་དང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མི་མཚུངས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བྱས་ནས་བཀོད་ཅིང་ཁོ་རང་གིས་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་བྱས་ནས་བཀོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཕངས་པ་དེ་ཐལ་བའམ་སུན་འབྱིན་ཙམ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ཞེས་པའོ།།

དྲི་བ་༨པ། ཐར་གསལ་༢༩༡ ལས། དེ་ལ་འདིར་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་ཐལ་བས་

འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པ། །མི་རིགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། རྣམ་ངེས་སུ་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཐར་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་བཤད་པ་ནི། མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ཆེད་ཐལ་འགྱུར་དང་། མཐའ་གཉིས་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ཆེད་རང་རྒྱུད་གསུངས་པའམ། རང་རྒྱུད་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དྲི་བ་༩༥། ཐར་གསལ་༢༤༢ ལས། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དང་། སྔ་མ་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་འབྲེལ་བཀོད་པ་ལ། ཚད་མ་དེའི་

ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ་ན། ཚད་མ་དེའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དེའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ལ། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བྱས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྔ་མ་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་ལ་མཚུངས་ཞེས་པའོ།།

དྲི་བ་༡༠པ། ས་བཅད་གཉིས་པ་དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུངས་སྐབས་སུ། ཐར་གསལ་༢༩༣ ལས། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་སུ་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཡང་། བརྒྱུད་ནས་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བརྒྱུད་ནས་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ལ་ཐར་གསལ་ལས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ནི། དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་སོང་བ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་མོད་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐར་གསལ་ལས་དོན་གྱི་འགངས་ཆེ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པོ་རང་ལྡོག་ནས་རྟོག་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བརྒྱུད་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་ཐུག་དགོས་པ་དེ་དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་

འདུག་ཀྱང་། དོན་རང་མཚན་ལ་ཐུག་ཚུལ་དེ་ཙུང་དཀའ་ལ་བཤད་ཚུལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་འདུག་པ་འདི་ལྟར། ལ་ལས་རྟག་པ་གང་ཡིན་གདགས་གཞི་རང་མཚན་ངེས་པར་ཡོད་པ་དང་ཚད་མས་མཐར་གཏུགས་ན་རང་མཚན་ལ་ཐུག་ཅེས་བཤད་ལ། རྒྱ་བར། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་བདག་ཉིད་དང་། །རྟགས་ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་དོན་ཏེ།། དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནམ་དཔྱད། ཡང་ལ་ལས་ཐར་གསལ་ལས། ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་དཔག་གང་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དེའི་ཚུལ་གསུམ་མཐར་གཏུགས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་དགོས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ལོ།།

དྲི་བ་༡༡པ། ས་བཅད་གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་སློས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། ཚིག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་མཚུངས། སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས། རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཚིག་གཉིས་ངོས་བཟུང་ཏེ་མཚུངས་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན།

ལན། ཚིག་གཉིས་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གམ་ཕྱོགས་ཚིག་དང་། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གམ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་སོ། །མཚུངས་མི་མཚུངས་ནི། དེ་གཉིས་ཀ་དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་མཚུངས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་གྱིས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་

སྐྱོན་པའི་ནུས་པ་མེད། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྐྱོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

དྲི་བ་༡༢པ། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་སྤང་བ་ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་རིགས་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་འགལ་བ་སྤང་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་གཞན་བརྗོད་པར་སྤང་ཞིང་དེ་གསུམ་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ལུང་ལས་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུབ་བོ་ཟེར་བ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་བརྗོད་པར་བཤད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བས་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཕྱོགས་ཚིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་བཀོད་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་འོན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀུང་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་བ་འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ། རིགས་པ་

གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་མེད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད། ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའང་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བཀོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དྲི་བ་༡༣པ། ༡ ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། ༢ བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ༣ སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་དང་། ༤ སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ཚད་མ་གང་གི་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་པ་དང་། ༥ ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གང་ཡིན།

ལན། ༡ ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དང་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཞག་འདུག་པ་འགོག་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༢ བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲེལ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་།

ཞེས་སོགས་ནས་གཞུང་ལྟར་རོ།། ༣ ཐར་གསལ་དང་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཁྱབ་
སྡོན་ཅན་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་བར། བཤད་
ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། ། ༤ དོན་
གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་ལྡོར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་གསལ་ལས་ཚུལ་གསུམ་
བརྗོད་པའི་སྒྲའམ་དེ་རྟོགས་པའི་བློའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་
བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲའམ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་བློའི་ཤུགས་
སམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གོ་ཡོང་ཞིང་།
མདོར་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པའི་བྱེད་ལས་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་
འབྱུང་ཞེས་པ་དང་འདྲའམ་དཔྱད་དགོས་ལ། འདི་ལ་བྲང་ངེས་སྐྱི་དོན་ཆོལ་ངན་ཚར་
གཅོད་༢༨ ལས། ངེས་ན་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་
བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལ་དེའི་
གདུལ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་ལན་སྔར་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
གསུངས་པ་མཐུན་ལུགས་ཇི་ལྟར་གོ་དཀའ་བས་དཔྱད་འཚལ། ༥ ཤུགས་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྐབས་

འདིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་གཉིས་པའི་ཡིག་ཆར་དེས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་པས་རང་རིག་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཅུང་དཔྱད་བས་དཔྱད་དགོས་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཞེད་ཀྱང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ།།

དྲི་བ་༡༤པ། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤོང་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པར་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་ལ་དཔེ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་མི་མཚུངས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མ་སྨྲས་མོད་ཀྱི་སྨྲས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་དེ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱའོ།།

དྲི་བ་༡༥པ། རིགས་སྒོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། རིགས་སློའི་འགྲེལ་བྱེད་མང་བོ་ལེན་གྱི་བུ་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་བཀོད་དེ། དེ་ལ་ལན་འབྲེལ་མེད་རང་གི་བཏབ་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་། རིགས་པས་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་སྐབས་སུ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་ཚིག་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བཀོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་སྤོན་ཅིང་། དེའི་ལན་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བའི་འགལ་སྤོང་བཀོད་ནས། དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཡང་། སུན་འབྱིན་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་སྔ་དང་སྐྱོན་སྤོང་རིམ་པ་བཀོད་པ་རྣམས་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་རང་གི་བཀོད་ཅིང་དེ་ལ་ལན་འབྲེལ་མེད་རང་གི་བཏབ་པས་མཁས་པའི་བཞེད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་དོགས་པ་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལན་གཉིས་བྱས་ནས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་གཟིགས་དགོས་ལ་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཞེས་པར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ན་ཚིག་མིན་པས་ཞེས་འདུག་པས་གང་ཡིན་དཔྱད།

རྒྱ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཞུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པ་

གསུམ་ལས། དང་པོའི་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་དྲི་བ་རིམ་པར་དགོད་པར་བྱ་སྟེ།

དྲི་བ་༡༨པ། ༡ ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ།། ཞེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལྔ་སྨོས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱར། ངོ་བོ་ཚིག་ཟླད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཟུར་བཞི་ལས་མ་སྨོས་པའི་དགོས་ནུས་སོ་སོར་གང་ཡོད་དང་། ༢ ཟུར་ལྔའམ་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལྔ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་འམ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་རྒོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་བྱར་མི་བཟུང་བར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཕྱིར་རྒོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སོ་སོར་སྨོས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བའི་མདོར་བསྟན་དུ་ཟུར་བཞི་ལས་མ་སྨོས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གང་ལ་ཞུགས་པ་དཔྱོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ༢ རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་

དགོས་པ་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་
དོན་ལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་སློས་པའི་རྣམ་གཞོད་ལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་
པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་
གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་
པ་དང་། ཁོ་ནའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་
བྱར་འགྱུར་རུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་
ཡིན་པ་བཅད་ལ། ཡོངས་གཅོད་ལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐབས་
སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོར་ཁོ་ན་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། །རང་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཅིག་
བསྒྲུབ་བྱ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རྒོལ་བ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་
མཐའ་དག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་
རྣམ་གཞག་གང་ཡོད་ཀྱང་རྩོད་པའི་ཚེ་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་འདོད་ཡུལ་དུ་
བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཅོད་
ལ། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་ཚིགས་སྐྱི་དོན་གཞན་ལྟ་
བུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། དངོས་སུ་
ངག་ཏུ་སྨྲས་རུང་མ་སྨྲས་ཀྱང་རུང་རྒོལ་བས་ཞེ་བས་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་
དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཅོད་ལ། ཚད་
མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས།
ཡོངས་གཅོད་ལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་

བ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སོགས་ལྟ་སློས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དྲི་བ་༡༧པ། ཐར་གསལ་༣༥༨ ལས། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེའུ་བཞི་བའི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་འདི་གསུམ་དུ་འདུ་བས་དོ་སྣང་མཛོད། ༡ འདི་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཚིག་ཐྲད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཚིག་གིས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞི། ། ཞེས་འདོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་དང་པོར་གསུངས་ནས་མདོར་རྒྱས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་གསུངས་པ་དང་། ༢ དགོས་པའི་སྐབས་སུ། མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། །རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་འདོད་པའི་དགོས་པ་དང་པོར་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཕྱིས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ མདོར་བསྟན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པ་ཚིག་ཐྲད་ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་ཐྲད་ན་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་དེ་

ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་ལ། རྐྱོལ་བ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་སློས་པས་དོགས་པ་དེ་ཚོད་ལ་དེ་ལ་ཚིག་ཟུར་ཁོ་ན་དང་ཟུར་པ་ལྟོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ། ། ༢ དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟོག་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་ཚིག་གི་དགོས་པ་ནི། རྐྱོལ་བའི་ཞེ་འདོད་མིན་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དེ་ཡིན་ཤིང་། དང་པོ་ཁྱབ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་ན་ཁྱབ་བྱ་བཀག་སླ་བར་དགོངས་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་ཆེས་གསལ་བས་ཞིབ་པར་དེ་གཟིགས་དགོས།

དྲི་བ་༡༨པ། ༡ རྣམ་རྒྱ་ལས། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད།། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་འགལ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕྲོས་ཚུལ་དང་། ༢ འགལ་རྟགས་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ༣ འགལ་རྟགས་བཞིར་བཤད་པ་རྣམས་འགལ་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ སྐབས་འདིར་འགལ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕྲོས་ཚུལ་ནི། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྐྱོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དེ་གཅིག་པུ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འགལ་རྟགས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལས། འགལ་རྟགས་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། ༢ མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གདན་

ཚིགས་ལྟར་སྣང་གང་ཞིག ཇེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེའོ། །དབྱེ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཞི་གསུངས་པ་འདི་ལྟར། དེ་ཡང་། སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ།། ༣

སྦྱོར་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་རིགས་རྒྱན་མུན་སེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འགལ་རྟགས་དྲུག་དང་བཞི་བཤད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ལ་རིགས་རྒྱན་མུན་སེལ་ལས། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བར་གསུངས་པས། དྲུག་ཀ་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་ཚེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཙུང་ཁག་ཙམ་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བཀོད་ཚེ་འདུས་བསགས་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་ཙུང་ཁག་ཙམ་ཡོད་། ཡིན་ན་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བར་གསུངས་

པས་བཞི་པོ་འགལ་རྟགས་སུ་བཞེད་དམ་དཔྱད་དོ།།

དྲི་བ་༡༥པ། ཐར་གསལ་༢༨༠ ལས། ༡ བརྡ་སྤྲོད་པའི་སློབ་མ་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་ཐོལ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གང་བཀོད་དང་། ༢ རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་མིང་གི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དང་། ༣ གོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ དེ་ཡང་སྤྱིར་སྒྲའི་སྟོན་པ་ཟླ་ཊི་ཏ་རིའི་སློབ་མ་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་བྱུང་བར་དང་པོས་མིང་གི་སྒྲ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་། ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མས་སྨྲ་མ་ལ་ཐོལ་ཐབས་ཀྱིས་མིང་གི་སྒྲ་དེ་ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་རྟགས་བཀོད་པའི་ཚེ། མིང་གི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ལྡན་ཏེ། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་ཡོད་པའོ། ། ༢ སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་མིང་གི་སྒྲ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་དོ། །སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་མིང་གི་སྒྲ་ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་དོ།། ༣ གོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐར་གསལ་༢༨༡ ལས། ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གཅིག་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་

དང་། ག་དང་། ཨོ་དང་། ཨུ་ལ་སོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་ནུས་པ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་གོ་ཞེས་པ་ལ་འབྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ཐར་གསལ་ལེའུ་བཞི་བ་ལས། གོ་ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་ཐར་གསལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གོའུ་ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས་གཽ་ཞེས་འདུག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་གཽ་ཞེས་པ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པར་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕྱུགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལས། །མཁས་པས་གཽའི་སྒྲ་ངེས་བཟུང་བྱ། །ཞེས་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་གཽ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ཨོ་རིང་པོ་ཞུགས་འདུག་པས་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་ཏུ་ཨུ་ཞེས་ཐོན་པར་སྣང་ཞིང་དེས་ན་གཽའམ་གོའུ་དང་གོ་ཞེས་གང་བྲིས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྗོད་འདོད་ཤེས་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུའི་དོན་དང་། ག་དང་ཨོ་དང་ཨུ་གསུམ་འདུས་པ་སྒྲའི་ངོ་བོའི་དོན་བཅས་དོན་གསུམ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཛྙ་ཧྲི་ཏ་རིས། ཤེས་དང་ལྡན་དང་ཕྱི་རོལ་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ། །དེ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་པར་རྟོགས་པས། །སྤྱིར་ནི་འབྲེལ་བ་རང་ཏུ་གནས། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།

དྲི་བ་༢༠པ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གསུངས་སྐབས་ ༡ རྣམ་རྟ་ལས། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ། །ཞེས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ཟློལ་སྦྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་རྒྱུད་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ངོས་བཟུང་ནས། སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་མིང་དོན་

དང་། ༢ གཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་ཉེས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གྲངས་ཅན་གྱི་ཐོལ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་གི་ངག་ཏུ་བདག་རྟག་པ་ཞེས་མ་སྨྲས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ཐོལ་སྦྱོར་ཏེ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟར་བཀོད་དེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །རྒྱང་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ནི། ངག་ཏུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུགྲལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་ལྡན་རྩིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ༢ གཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཐོལ་སྦྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འགོག་སྐབས་སུ་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་བསྟན་པས། རྒྱང་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ཡང་དཔེ་ལ་རྟགས་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་དགག་ནུས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་༢༡པ། ༡ ཐར་གསལ་༢༥༨ ལས། འདི་དག་ནི་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་

བས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་དང་འགལ་བ་མེད་པ་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་རྟགས་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་གྲོལ་བ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། འདིར་སྲིད་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐོམ་ཚིག་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པ་དང་། ༢ ཇི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ནི་རིགས་པ་ཅན་པས་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གཅིག་རྟོད་པའི་ཚེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ལུང་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན་ལུང་དེ་ལུང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ལུང་དོན་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་འགྱུར་སྙམ་པའོ། ། ༢ དེ་འགོག་པ་ལ་ཀུན་བཏུས་ལས། བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་དོན་ནི། ཡོངས་གཅོད་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དེའི་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པ་ལ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གྲོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་དང་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་གཅོད་ལ་གྲོལ་བ་རང་གི་ཁས་བླངས་པ་མེད་པར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའོ།།

འདིའི་མཚམས་སུ་ས་བཅད་རང་སྡེའི་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་ཡོད་པ་དེའི་གཞུང་དོན་གོ་སླ་བས་གསལ་བཤད་མི་བྱེད་ལ། དེའི་མཚམས་ནས། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལས་འཕྲོས་པའི་ས་བཅད་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སྔུན་དབྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པའི་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་དགག་པ

དང་། ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར།

དྲི་བ་༢༢པ། ཐར་གསལ་༢༥༨ ལས། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སློས་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སློས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡ ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ༢ རྒོལ་བའི་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ༣ ལུང་དོན་གང་རུང་ཞིག་ལ་གནོད་པས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ན་ཉེས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༢༣པ། ༡ རྣམ་རྒྱ་ལས། ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། རྟགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ༢ དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་གཞི། ༣ དེ་དག་ནང་གསེས་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་ཕྱོགས་སྐྱོན་གཉིས་དང་། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ཡོད་དེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྐྱོན་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༦༢ ལས། དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། ཞེས་དང་། རིགས་གྲུབ་༢༧༨ ལས། ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེའོ། །ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ནི། རྒྱ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༦༣ ལས། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་នོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་ལ། སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་མིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཚད་མས་བསལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱོན་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༦༢ ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་དང་། རིགས་གྲུབ་༢༧༥ ལས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཚོན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་

དེའོ། །ཡང་རིགས་རྒྱན་ལས། གཉིས་པ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དེ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་འགལ་རྟགས་དང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟགས་ན། འགལ་བའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་གང་བཟུང་བ་དེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པས་སོ། །ཡིན་ནའང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་གསུང་དེ་ཏ་ཙང་གསལ་བས་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བ་འོས། གཞན་ཡང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་ཕྱོགས་སྐྱོན་གཉིས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དེ་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་དེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཇོག་བྱེད་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མཚུངས་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱོན་

ཅན་དང་། རྗེས་ཁྱབ་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེས་ན། ཕྱོགས་སྐྱོན་ལ་གཞི་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང་ཐལ་ཆེ་བ་མེད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་སྐྱོན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས། རྟགས་དང་དཔེ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ལྟར་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གསུམ་ལ་ལྟར་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

༢ མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་དང་། བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཚེ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ།། ༣ རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་ལ་བརྟགས་ན། གཞི་མཐུན་མེད་པར་གསལ་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འཁོར་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་རིགས་རྒྱན་མུན་སེལ་བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ་༣༩༩ ལས། སྒྲ་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་ལས་འགལ་བར་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། རིགས་པ་བཀོད་སྟངས་ཀྱང་། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན

གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་སླ་བར་མཐོང་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་དཔྱད་དོ། །

དྲི་བ་༢༨པ། གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལྔ་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་བྱེད་ཚུལ་སོགས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་རང་ཉིད་མ་བསལ་བ་བཅས་བཞི་སློས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ངོ་བོས་སེལ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱིས་སེལ། རྒོལ་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་ཡིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སེལ། ཚད་མས་བསལ་ཟིན་པ་རྣམས་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །འདོད་པ་སློས་པའི་དགོས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་ངག་ཏུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་དེས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ན་ངོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་གྲུབ་པ་འགལ་ལ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ལ་དེ་གྲུབ་པར་འགལ་བས་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་

ནས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་དེས་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས་འགལ་བ་མེད་ཅེས་སོ།།

བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༣༥བ། ༡ རིགས་སྒོ་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ངོ་བོ་དོན་སོགས་ཚིག་ལྔ་ཚང་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ལ་མི་འགལ་བའི་ལན་དང་། ༢ རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཚང་མ་ཚང་། ཚང་ན་ཇི་ལྟར་ཚང་བའི་ལན་གང་ཡིན།

ལན། རིགས་སྒོ་ལས། བསྒྲུབ་བྱ་འོས་པ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང་ཚད་མས་མ་བསལ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཀྱང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དེ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་སྒོ་ལས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཤུགས་པ་གནས་ལ། དེ་ལ་ག་ཏ་བའི་རྒྱེན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཚིག་ཟུར་གྱི་དོན་ཡང་གནས་པས་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་དང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ། རིགས་སྒོ་ལས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཏེ། རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་སོགས་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པ་མེད་པས་

གཙོ་བོ་མ་གྱུར་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པ་སྨོས་པས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༨༩ ལས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཙོ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ། གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༢༦པ། གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ༡ ཀུན་བཏུས་ལས་སེལ་བྱེད་གྲངས་དུ་གསུངས་པ་དང་། ༢ དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བར་གསུངས་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བཤད་མ་བཤད་དང་། ༣ འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ༤ སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་མི་བྱེད་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ ཀུན་བཏུས་ལས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་ཉེན་ལའོ།།ཞེས་ཚད་མས་བསལ་ན་སེལ་བྱེད་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པས་རྗེས་དཔག་བཅས་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས། ༢ རྣམ་འགྲེལ་རྩ་

བ་ལས། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་དེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྒོལ་བ་རང་རང་གི་ཁས་བླང་པར་འོས་ཤིང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་རྟགས་ལས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུངས་ལ། སྤྱིར་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འཐད་ལྡན་ལས། དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྨྲ་བ་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྨྲ་བ་པོའི་ངོར་ཁས་བླངས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༢༡༩ ལས། ལུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཚིག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞིང་། ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་བློ་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་ངོ་ནས་བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གསལ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིར་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བསྟན་པར་བཟུང་ནས་གཞུང་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་ངལ་བའི་ཁུར་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། རྩ་བ་རང་ལས། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་དེ། །ཞེས་པས་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བས་འབྲས་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པར་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་༥༨༧ ལས་ཀྱང་། ཡང་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་རང་ལུགས་ལ་ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་པ

ཤེས་ཆེར་མ་རྗོགས་པས། ལུང་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ངེས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཞྒོག་གྱུར་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གདུལ་བྱ་དེ་འདྲའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྨིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས། ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་གཞན་ངོར་རེ་ཤིག་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་དུའང་། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༣ འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལུང་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ཀྱང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཞྒོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐབས་སུ་ལུང་ཚད་མའམ་ལུང་རྣམ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །

༤ སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ལས་གསུངས་པ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྗེ་བླ་མའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་ནུས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་གསལ་༢༤༣ ལས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དུ་བས་མེ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ན་ཡང་། དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བ་མི་ནུས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༡༧པ། ལུང་གནོད་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་སོར་འཛིན་དང་། དེ་གཉིས་ལས་རང་ལུགས་གང་འཐད་དམ།

ལན། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་སུ་ཡིན་གསལ་ཁ་མི་སྣང་། ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ནི། རང་ལུགས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཚད་མ་དེ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་ཡང་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ལུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཡང་ལུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱི་མིན་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༡༨པ། ༡ ཀུན་བཏུས་སུ་ལུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག

ཏུ་བསྡུས་ནས་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་འགལ་བའི་དཔེར་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགོས་པ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་ཆེས་ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་རྒྱ་ལས། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་སུ་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཐར་གསལ་ལས། རྒྱུ་མཚན་གཅིག་དང་། དགོས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བའོ། །ཞེས་པས་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དགོས་པ་དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་རང་གི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱད་པར་མི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དང་། །དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་དོན་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་༢༩པ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་

ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མ་ཡིན་ཡང་ལུང་དང་འགལ་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གཞན་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ། ལུང་དང་འགལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཡང་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས་མཚོན་ནུས་ཏེ། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཚིག་གང་ཡིན་ཡང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རང་ཚིག་འགལ་བའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་གསལ་བའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བའི་དམ་བཅའ་བ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བའི་དཔེ་མིན་ཡང་དེས་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ནི། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཚིག་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལུང་ཚིག་གང་ཞིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་དཔེ་ནི། སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དམ་བཅས་པའི་ལུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ། ༣༠བ། ཡོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཡོགས་ཤིག་བྱས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཀུན་བཏུས་རྩ་བ་ལས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་

གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལོགས་སུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལོགས་ཤིག་བྱས་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་བསྟན་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ། །ཞེས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས་སྒྲ་དེ་དང་དེས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ངེས་པར་དུ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པར་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༣༡པ། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྩ་བའི་རྟགས་གཅིག་དང་། ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་བཀོད་དེ། རྩ་བའི་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྩ་བའི་རྟགས་ནི། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་

དེ་ནི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། । ཞེས་པའོ། །རྩ་བའི་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་ནི། རིགས་རྒྱན་༢༠༧ ལས། རི་བོང་ཅན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས། རི་བོང་ཅན་དེ་རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་བྱར་ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་དེས་རྟོག་པ་དེ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ལ་རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གཞལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་རྟོག་ཅན། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐར་གསལ་ལེའུ་དང་པོར་༨༣ ལས། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་སྨྲ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དེ་རང་མྱོང་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་པོའི་དབང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀུན་སློང་རང་དགའ་སྐྱེ་བར་རང་

རིག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རང་རིག་གིས་རྣམ་རྟོག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད།

དྲི་བ་༣༩པ། གྲགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བའི་ཁྱད་པར་དང་མཚན་གཞི་བཅས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བཏགས་པ་བ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་གིས་བརྗོད་བྱུང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ལ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་དག་གིས་རྗོད་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་གྲགས་པས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། གྲགས་པས་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༣༣པ། གྲགས་པའི་མིང་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དེ་ལ་གྲགས་རྟགས་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༠༣ལས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་

ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱོད་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ། རྟོག་ཡུལ་ལམ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པར་ལྟ་བུར་འདུག་པས་དེ་ལ་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་དང་། སྡེ་བདུན་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དང་། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་བརྡའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་རྒྱན་༢༠༩ ལས། གཉིས་པ་ནི། ད་ཊིག་ཆོས་ཅན། ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཐར་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་སླར་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ནས་དཔྱད།

དྲི་བ་༣༩པ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ཚིག་འགྲེལ་ན། གང་ཟག་བརྡ་སྦྱོད་པ་གཱང་ལ་རཱི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཞིང་། དེས་རི་བོང་ཅན་ལ་

གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པར་མི་འདོད་པས་བརྡ་སྦྱོད་པ་དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བས་དེའི་ངོར་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་བཏགས་པ་བ་བརྗོད་རུང་གྲགས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་སེལ་བྱེད་གྲགས་རྟགས་ཀྱིས་བསལ་བ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་སམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

རང་ལུགས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། བརྡ་སྦྱོད་པས་རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བས་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་བློ་མེད་པར་བསྟན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་གསལ་བར་བྱས་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཤུགས་ལ་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དེ་

གྲགས་པའི་དབང་དམ་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྡ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་འདོད་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་དོན་གྱིས་ན་རི་བོང་ཅན་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་བསལ་བ་སྟེ། འདོད་པའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་བ་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཨེ་ཡིན་སྙམ། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སྤྱར་ལྟར་དང་དེ་ཡང་ལུང་དང་པོས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་ནས། ལུང་གཉིས་པས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཅིང་གྲགས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་ཅིང་། ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་བཞེད། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ལྷ་དབང་བློས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ལུང་དང་པོའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་བསྟན་གསུངས། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པས། ལུང་དང་པོས་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བས་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། ལུང་གཉིས་པས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བས་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། ཐར་གསལ་རང་ལུགས་ནི་ཆོས་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ

འབྲང་བ་ལྟ་བུར་མངོན་ཏེ། རྩ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྒྲུབ་རྣམས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་སྐབས་སུ། ཐར་གསལ་༣༠༨ལས། ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་ཚུལ་འཐད་པར་གསུངས་ལ། སློན་ཊཱི་ཀ་༣༥༢ལས་ཀྱང་། རང་གང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲང་ན། ལྟའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

དྲི་བ་༣༥ལས། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནམ་གོང་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་འདི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་པའི་བློ་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་མིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ།།

དྲི་བ་༣༨པ། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་

ཆེས་གྲགས་པས་རང་ཉེན་ལའོ། །ཞེས་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དངོས་སྟོབས་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཤེན་ཀློག་གཉིས་སོ་སོ་རྗེས་དཔག་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་སློས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སློས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༣༧པ། གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་དོན་རགས་ཙམ་ཞིག་གང་ཡིན།

ལན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའམ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་སོགས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་སྒྲུལ་མགོའི་གདིང་ཀ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་དགོས་པ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་དོན་ཞེས་སློས་པའི་དགོས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་བྱ་སློས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲའི་སྟེང་གི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་སྤོང་ཡང་ཉན་

ཤེས་མངོན་སུམ་དེའི་གནོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཁྱད་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༣༨པ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ངོས་བཟུང་ནས། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་དགོས་མིན་དང་། སྨྲས་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དམ་མེད།

ལན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་དོན་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་རྟེན་གཞི་དེ་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྨོས་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་ཚོགས་དོན་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་སེམས་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོས་པ་གཉིས་ངོས་བཟུང་ནས། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སྨྲས་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐུན་མིན་དཔྱད་ན། ཅུང་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༡༢ ལས། དེ་ལ་འདིར་རང་རྟེན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་

ཆོས་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ཡ་གྱལ་བཀག་པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གཞི་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན་བརྟེན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་༢༧༣ ལས། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ན་ཤུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་དང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ངེས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་བཟུང་སྐབས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་དེའི་སྣང་བ་བཞག་ན། ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ། ལ་དང་སྒྲའི་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་རིགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་དགག་བཞག་མང་དུ་སྦྱོར་འདུག་པ་དང་། ཐར་གསལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགོག་བདེན་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་བའི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་དེ་ཁ་

ཐུག་བྱུས་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་བཞག་ཀྱང་རྟགས་དེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ཁག་ཙམ་ཡོད་པས་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། རྗེ་བླ་མས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་བློ་གླིང་དཔར་མ་༡༩༣ ལས། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དུ་སྨྲས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བར་སོང་བའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩོད་གཞིར་གང་བྱུང་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་དགོས་ན། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་འབྱེད་པའི་དོན་མེད་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་དང་ སུ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཆོས་ཅན་བཟུང་ན་དེ་དག་གི་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཀྱང་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བོ་གནང་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ན་ཟིན་བྲིས་རང་ལ་གཟིགས་ན་ལེགས།

དྲི་བ་༣༤པ། ༡ ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་དཔེ་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ངོས་བཟུང་དང་། ༢ དེ་རིགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་མཚུངས་སའི་སྦྱོར་བ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་

རྟག་དངོས་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་སྤུན་འབྲིན་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ལྷན་གཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཞན་དག་གིས་སྔོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་རྫས་མིན་ཏེ། དུས་གཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། ༢ སྦྱོར་བ་དེ་མཚུངས་ས་ནི། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནུས་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེས་རྒོལ་བའོ།།

དྲི་བ་༩༠པ། ཐར་གསལ་༣༢༣ ལས། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་གོང་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་འཛོག་བྱེད་གསུངས་པ་འགལ་བ་ཡོད་དམ།

ལན། འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་གོང་དུ། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་དུ་བཞག་པ་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་ལན་གསལ་པོ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་འོན་ཀྱང་རྫོངས་བློར་ཤར་ཚོད་ལ། དམ་བཅའ་འམ་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཞེས་མིང་བཏགས་པས་འགལ་བ་མེད་ཅེར་དགོས་

སམ་སྟམ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་ལ། ཐར་གསལ་༢༧༥ ལས། རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན་སྐྱོན་ཅན་དང་། ནུས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འོག་གི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲ་དང་། ཐར་གསལ་ལས། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་སྐྱོན་མིན་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད།

གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༤༡པ། ༡ ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ལ་མདོ་མཛད་པས་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། ༢ རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་གང་བསྟན་ནམ།

ལན། མདོ་མཛད་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འཆད་པ་ན། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཅས་ཀྱིས་གནོད་པའི་དཔེ་སོ་སོར་བྱས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དག་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་

ཚད་མ་བཞིས་གནོད་ཚུལ་སོ་སོ་བྱས་ནས་འཆད་པ་དེས་གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་ནས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དབང་པོ་རྣོན་པོས་རྟོགས་ནུས་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དཔེ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པ་རྟག་པ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་བཅས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ལྔ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་ལ། སྔོན་ཊཱི་ཀ ༣༨༧ ལས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་། གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཉིས་བྱས་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་ལས་དོན་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་དེ་དག་ལ་གནོད་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ༢ དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲང་དམའ་

བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་གནོད་བྱེའི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ༣ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་གནོད་བྱེའི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ༤ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་པས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྫས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་གནོད་བྱེའི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན། ༥ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ངག་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ངོས་བཟུང་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་ལྡན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ངག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ངག་དང་ལྡན་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ༦ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ངག་གི་བདག་ཉིད་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་

གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ༢ དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་མཚོན་དཔེ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་དོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྣང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་དོས་བཟུང་ནས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་དེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། །དཔེ་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དྲི་བ་༩༢པ། ཐར་གསལ་༣༣༡ ལས། འདི་ཡང་སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་དང་བློའི་སྦྱོ་རེས་མ་མཆོལ་བར་བྱས་ནས་ཚིག་འདི་ཉིད་སྨྲས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བཞི་ག་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཞི་ག་བཀག་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཚིག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དོན་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་ཚིག་ལས་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་བདེན་ཚིག་དང་རྫུན་ཚིག་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བཀག་ལ། དེ་བཀག་པས་ཁྱད་པར་རྫུན་ཚིག་ཀྱང་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བཀག་གོ །ཚིག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཚིག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེས

དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་མར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་བཀག་གོ། ། འདིའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བོ་མ་བྱུང་བས་དཔྱད།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༩༣པ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དག་ལས་ཞེས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ནི་མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་༨༩༥ ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི། བདག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི། ལུས་ཅན་མིན་པའི་བདག་ཤི་ནས་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་ཁས་བླངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། མ་བརྟགས་པར་ཁྱད་གཞི་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་ཁས་བླངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ཐར་གསལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་གྲུབ་

མཐའ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། འདིར་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ཐར་གསལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཡང་། བདག་རྟག་པ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དམ་སྙམ་མོ།།

དྲི་བ་༤༤པ། ཐར་གསལ་༣༣༤ ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་བཀྲལ་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་དང་། ༡ རང་ལུགས་དང་གཞན་ལུགས་གང་ཡིན་དང་། ༢ སྤྱིར་རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་མིན་དང་། དགོས་ན། གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པའི་དོན་དང་འགལ་ལམ་མི་འགལ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་རྙེད་ལ། རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་གྲུབ་ཟིན་པས་སོ། །ཞེས་མཐའ་གཞན་བཀག་པ་དེས་རིགས་པ་ཅན་པས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འགོག་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་མདོར་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་སླ་བར་དགོངས་ནས་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་མ་བཀག་ཀྱང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཚེ་གཏན་ཚིགས་དང་། །དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་

མ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་བྱས་པ་གཉིས་གང་རུང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པས། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་གཉིས་དང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་དང་དཔེ་བུམ་པ་གཉིས་རྟགས་སུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྲུབ་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་དེ་རང་ལུགས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་རང་ལུགས་བཞེད་ཟེར་བ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་པའི་ལེའུ་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱོད་དགེ་རིང་ཤོག་གྲངས་༣༩ ལས། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རིགས་པ་མང་པོས་གོང་འོང་དུ་མར་བཀག་པ་མ་ཤེས་པའི་ལན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐར་གསལ་ལས། སྤྱིར་འཐད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་དེས་པར་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ལེའུ་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱོད་དེ་ཉིད་༣༩ ལས། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་གོ་བ་བྱེད་དགོས་སྙམ།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པ་ཞེས་པའི་དགག་ཚུལ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་མི་བདེ་ཞིང་གོ་ཁག་པོ་བྱུང་བས་དཔྱད།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༩༥པ། ༡ སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ༢ གཏན་ཚིགས་དགུ་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ལེའུ་བཞི་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དགུར་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བའི་དོན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། ཡང་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དག་སྒྲོར་ངག་ཏུ་བརྗོད་བདེ་བར་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། ༢ གཏན་ཚིགས་དགུ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འདུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འདུག་པ་གསུམ་གསུམ་སྦྱེ་དགུ་ཡོད་པ་རེའུ་མིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་།

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེའོ།།

དྲི་བ་༩༨པ། སྐབས་འདིར་ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ནམ།

ལན་སྐབས་འདིར་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་ནི་ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་ལ་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ཕྲད་སྦྱར་ས་ཐ་དད་པར་སྦྱར་བས་རྣམ་བཅད་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་སྔོ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ལྡན་རྣམ་བཅད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཡོད་ཆོས་དང་ངེས་བཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་སྔོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་བཅད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དག་དང་ངེས་བཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལས་བེའུ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་མི་སྲིད་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒྲར་འགྱུར་རོ། །

ངེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་རྣམ་བཅད་གོ་བ་ཡོད་དེ། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། ནག་པ་དེ་ཉིད་འཕོང་སྐྱེན་པ་དང་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་བཅད་ཅིང་ལྡན་པར་གོ་བར་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་གྲགས་ཅིང་། འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པར་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་གཞན་ལ་ལྡན་པར་རྣམ་པ་གཅོད་པར་གོ་བ་བྱེད་དེ། དེ་འཕོང་སྐྱེན་པ་གྲགས་ཅིང་། དེ་ལས་འཕོང་

སྐྱེན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པར་གཙོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་བརྫོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་སྤྲིད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་མི་ལྡན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་མི་གཙོད་ཅིང་། སྤྲིད་པ་གོ་བར་བྱེད་པས་མི་སྤྲིད་པ་གཙོད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་༩༧པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་གསུངས་སྐབས་སུ་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགོས་པ་སོ་སོ་ནས་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་ཀྱི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འགལ་རྟགས་གཉིས་སྨོས་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ན་དེ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ལྡོག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སྨོས་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན་ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དངོས་པོའི་དབང་གི་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གཞལ་བྱ་སྨོས་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་བྱ་སྨོས་སོ། །རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པ་དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་དཔེར་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །

དྲི་བ་༩༨པ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་རྟགས་ལ་རྩོལ་བྱུང་སྨོས་པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་གང་ཡིན།

ལན། འབྲས་རྟགས་ལ་རྩོལ་བྱུང་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི་འབྲས་རྟགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་ཆེ་བ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་པ་སྨོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྲས་རྟགས་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ་འབྲས་རྟགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གོ་བའི་ཆེད་དང་། གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་༤༩པ། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་སྐབས་སུ་ཐར་གསལ་༣༥༨ ལས། འདིས་ནི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་རང་ཕྱོགས་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་སོགས་རང་ཕྱོགས་འགལ་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་རང་ཕྱོགས་འགལ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་བཀག་ནས་དེ་དགག་པའི་གཞིར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལུང་འདི་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ། རང་ཕྱོགས་འགལ་བ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གཉིས་ཀར་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་རྣམ་ངེས་སུ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ནི། གང་དུ་བསྟན་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་ངེས་སུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་ལ། འདིར་ལྟར་སྣང་གི་ལྡོག་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་སོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རང་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་ནི། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ། །

དྲི་བ་༥༠པ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༥༩ ལས། འདི་ནི་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ

དང་། དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱེད་པའི་རྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དངོས་པོ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅེས་པ་དཔེར་ན། སྤར་ཡོད་བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་བུམ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། སྤར་མེད་བུམ་པ་གསར་དུ་བཟོས་པ་སྤར་མེད་ཡོད་པ་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་གང་ཡོད་པའམ་བྱུང་བ་དང་གང་མེད་པའམ་དགག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་ལ། ཚད་མས་དགག་སྒྲུབ་ནི། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་བཀག་པའི་དོན་ཏོ། །

དྲི་བ་༥༡པ། ཐར་གསལ་ལས། སྒྲ་དོན་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པར་སྒྲ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

ལན། སྒྲ་དོན་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་གསུམ་པར་སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་རང་ལུགས་དང་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་རང་ལུགས་འདི་དང་མཚུངས་ཏེ། ཐར་གསལ་ལེའུ་གསུམ་པ་༢༥ ལས། སྤྱི་མཚན་དེའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མས་མི་གནོད་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༥༢པ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ཐར་གསལ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཁྱད་གཞི་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་གྲུབ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་མེད་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་སྒྲ་གྲུབ་རྗེས་སུ་མ་བྱས་པ་དེས་གསར་དུ་དབེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འདི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༥༣པ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ལེའུ་དང་པོ་ལུང་འགལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་དྲངས་པ་དང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་བས་དཔེ་གང་དག་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ལ་ཚིག་འགྲེལ་ཞིག་བྱས་ན། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཏེ་སློབ་དཔོན་

ཕྱོགས་གླང་གིས་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉིད་གཞི་གང་དུ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་སྟེ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མ་ལ་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་བདག་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། སྔོག་ལྡན་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་དེའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཞི་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད། བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་བདག་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་བུམ་པ་དེ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་དགག་པ་བཀོད་པ་སྟེ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་བྱས་ན་བདག་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དག་པས་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་སེར་བྱེས་དཔར་མ་༡༣༠ ལས། བདག་ལྟར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་པར་སེམས་ཏེ། ལྟར་ཞེས་པའི་སྟོན་འཇུག་ཆད་པ་མ་ཤེས་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་སུ་དལ་བ་མཐོང་ངོ་། གཞུང་ཁ་ཤས་ལས། བདག་ལྟར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདུག་ཀྱང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཏ་ཙང་གསལ་བས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་འགྲེལ་བདེ་ཞིང་ཡི་གེ་དག་པར་སེམས་སོ། །

དྲི་བ་༥༩པ། འདི་ནི་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི་འགོད་པའི་ཚེ་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ཞེས་འགོད་ན་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་ན་འགོད་པ་དང་འཆད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་ཚུལ་བཅས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་གསལ་༣༧༢ ལས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དུ་རུང་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། ཞེས་པ་རྩ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚེ་བུམ་པས་དག་པའི་གཞིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལས་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། ཞེས་སྔར་ལྟར་བཀོད་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །

དྲི་བ་༥༥བ། ཐར་གསལ་༣༧༨ ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟོགས་བྱ་དང་རྟོགས་བྱེད་ངོས་འཛིན་དང་། དག་གཞི་ན་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མེད་པར་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྟོགས་བྱ་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་མངོན་སུམ་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གཅིག་གིས་དག་འཛིན་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བུམ་པ་འདུག་གམ་ཞེས་དྲི་ན་དེ་ལ་བུམ་པ་མ་མཐོང་ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་སྨྲ་བ་དེ་སྔར་གྱི་རང་རིག་གི་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལས་

བྱུང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་གཞན་རྒྱུ་མཚན་ཨེ་ཡོད་སྙམ།

དྲི་བ་༥༨བ། ཐར་གསལ་༣༧༧ ལས། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གཞུང་འདི་ངོ་གདོང་ནས་མ་གོ་བ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ཚེ་ཙུང་ཁག་པོ་འདུག གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་སོགས་སྨྲོང་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རྟགས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ལན་གང་ཡིན་དཔྱད།

དྲི་བ་༥༧བ། ཐར་གསལ་༣༨༠ ལས། བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྷ་བཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་དང་། ལེའུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གང་དུ་གཏན་ལ་

ཕབ་ཚུལ་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། དཔེར་ན། ལེའུ་དང་པོར་ལུས་རྣམ་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་བཤད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་གཞན་སྟེས་རྟག་པར་འདོད་པ་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མཇུག་ཏུ་ཡང་། གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་ལྟོས་མེད། །དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་ངེས་ཡིན། །འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གེགས་བྱེད་པ། ། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་ལྟོས་མེད་རྟགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུས་མཛད་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གང་དུ་བཤད་ན་མི་རྟག་པ་ནི་མགོ་འཛུག་ཀུན་ཏུ་བཤད་ལ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྡུག་བདེན་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགོག་པ་བཤད་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིང་། བར་བར་དུ་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་གཉིས་སྟོང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པར་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༥༨པ། ཐར་གསལ་༣༨༢ ལས། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་

འདི་ནི་ཉོན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ༡ རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཆོས་ཅན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་འདིས་ཀྱང་བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༢ ཆོས་ཅན། ཉི་མས་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཚང་ཚིང་སྲེག་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༣ ཉི་མས་ཀུན་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་གསལ་བ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་རིགས་པའི་ལམ་གསལ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༤ ཆོས་ཅན། ཉི་མའི་འོད་དེ་འབྱུང་པོའི་བུ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་མི་བཟོད་པ་ལྟར། འདི་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གིས་བློས་མི་བཟོད་ཅིང་རིང་དུ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ༥ ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་བློ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རི་བོའི་གཏེར་ལས་ལྷོ། །
ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ནུས་པ་སྦྲང་གཤོག་ཟླ། །
འོན་ཀྱང་རང་བློར་གོམས་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར། །
ལེའུ་བཞི་པའི་དྲིས་ལན་མདོར་བསྡུས་བྱས། །

༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་བ་༨ ཚེས་ཤར་ནས་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་ཆེ་ཡོང་འགའ་ཞིག་དྲིས་ལན་དུ་བྱས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་བྱ་བྲལ་

འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་གཉིས་པའི་རྒྱུགས་སྦྱོད་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་མི་བརྗེད་ཐོ་ཙམ་དུ་བྲིས།

འདི་ཁག་གསུམ་དུ་བགོས་ན། ཤོག་གྲངས་༨ པར་དྲི་བ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་མཚམས་བར་དང་། ཡང་ཤོག་གྲངས་༣༡ དྲི་བ་སོ་གསུམ་པའི་མཚམས་དང་། དེའི་མན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་བདེའམ་ཡང་ན་རྣམ་པ་ཚོས་གཟིགས་འཚལ།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །